Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Največji slovens[illegible]dnik v Zedinjenih [illegible].
The Largest Semi-[illegible] in the United States o[illegible]ica.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGA N OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 73. — Štev. 73. DULUTH, MINN., THURSDAY, SEPTEMBER 10. 1914. — ČETRTEK, 10. SEPTEMBRA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

M. Pogorelc
Box 306

Tri milijone ljudi se kolje na Francoskem.
Nemčija mora pripoznati veliki poraz pred Parizom.

PO PRVIH USPEHIH V BELGIJI SEDAJ NEMCEM PRAV SLABA PREDE. — POGNANI SO BILI ZA 40 MILJ NAZAJ. — VOJNA ČRTA V VELIKANSKI BITKI JE DOLGA 100 MILJ. — TRI MILIJONE LJUDI JE BAJE UDELEŽENIH PRI KLANJU, KAKRŠNEGA ŠE NI DOŽIVEL SVET. — AVSTRIJA JE PROTI RUSOM POSLALA SLOVANSKE POLKE V OGENJ, TODA RUSI SO SPOZNALI TO GRDO NAKANO, TER STRELJALI PREKO GLAV SLOVANSKIH VOJAKOV NA MADŽARE IN NEMCE. — NEMCEM GRE TRDA ZA STRELJIVO IN DRUG MATERIJAL, KER SO SE DALI PREDALEČ ZAVESTI V SOVRAŽNIKOVO DEŽELO. — RUSKI CAR NIKOLAJ JE SVEČANO IZJAVIL, DA NE ODNEHA PREJ, DOKLER NE PRIDE NA ČELU SVOJIH ČET V NEMŠKO GLAVNO MESTO BEROLIN. — BITKE NA MORJU. — NEMČIJA MORA BITI POPOLNOMA UNIČENA.

VELIKANSKA BITKA SE VRŠI.

London, Anglija, 10. sept. — Velika bitka med zavezniki in nemškimi četami se nadaljuje na črti Meaux, severovzhodno od Pariza. Nemci so dobili ojačanje, toda povsod so bili pognani nazaj.

Zmagoviti francoski general Pau se pomiče severno od Sezann-a proti višini, s katere je mogoče obvladovati vse bojno polje. Na njegovi levici ženejo Angleži Nemce skozi Grand Morin in Petit proti Marni. Na skrajnem krilu francoske šeste armade je ponovno prišlo do bitk, v katerih so bili Nemci vedno tepeni.

Kljub tem ugodnim poročilom svarijo veščaki ljudstvo, naj se ne navdaja preveč optimističnim mislim, ker do odločilne bitke ne pride še v teh dneh.

V GALICIJI.

London, Anglija, 10. sept. — V Galiciji zmagujejo ruske čete proti avstro-ogrski armadi pod poveljstvom generala Auffenberga. V Vzhodni Pruski se pa kaže, kakor da bi bili Rusi zagnani nazaj.

ANGLIJA ŠELE PRIČNE!

London, Anglija, 10. sept. — "Anglija šele prične z vojno"! tako se naznanja tukaj. Kralj v posebni poslanici izrazil je svojo zahvalo Indiji, Canadi in kolonijam za izkazano lojalnost.

Samo Indija pošlje 70.000 vojakov, od katerih jih je nekaj že dospelo. To število obsega posadko v Indiji in domačine. Slednjim poveljujejo lastni knezi in poglavarji.

Razun tega so naznanili Indijci, da bode Indija sama plačala transport čet v Evropo. Indijski knezi pošiljajo velikanske svote gotovega denarja v angleški vojni sklad. — Indijske ekspedijske čete so se že strnile z armado generala French-a.

AVSTRIJA SE ZAGOVARJA.

Amsterdam, Holandska, 10. sept. — Iz Dunaja brzojavljajo, da je glasom oficijelnih poročil avstrijsko vojno ministrstvo že vnaprej računalo z ruskim upadom v Vzhodno Galicijo. Iz strategičnih ozirov so hoteli imeti Ruse v Galiciji (?) in nakana se je posrečila. Potrebno ni, posnemati Napoleonove ponesrečene ekspedicije in zasledovati Rusov v njihovih stepah in močvirjih.

Lvov je padel, to nima posebnega pomena (?). Mesto se je podalo po odhodu avstrijskih čet.

NEMCI ZAGNANI NAZAJ.

Pariz, Francija, 10. sept. — Nemci, ki so prodrli že v precej nevarno bližino Pariza, se morajo sedaj umikati nazaj. Vzhodno od Pariza se je vršila velikanska bitka, v kateri so bile nemške čete pobite. Levo krilo zaveznikov nevzdržno prodira proti desnemu krilu nemške armade.

NEMŠKO BALTISKO BRODOVJE.

London, Anglija, 10. sept. — Nemško Baltisko brodovje se umiče, tako pravijo brzojavke iz Stockholma na Švedskem.

NEMŠKE LADJE ZAJETE.

London, Anglija, 10. sept. — Na Atlanticu so zajele angleške križarke nemški ladji "Orlando" in "Goldbeck".

PADEC LVOVA.

Petrograd, Rusija, 9. sept. — Oficijelno se poroča, da je začela bitka pri Lvovu dne 29. avgusta. Mesto je bilo po hrabri branitvi zavzeto z naskokom. Avstrijci so poslali proti nam (Rusom) slovanske polke. Slovani so morali biti spredaj, za njimi pa so bili postavljeni Madžari, da bi v slučaju begu streljali na slovanske vojake. Naši (ruski) poveljniki so pa to opazili, in izdali povelje, naj se strelja preko glav slovanskih avstrijskih vojakov na Madžare. Tako se je tudi zgodilo. Med neslovanskimi vojaki avstrijske armade je povzročilo to dejstvo velikansko paniko, dokler se končno niso podali v beg. (Kaj se je zgodilo s slovanskimi vojaki, poročilo ne pove. Najbrže so bili vjeti. Uredn.)

NEMCI PRIZNAVAJO PORAZ.

London, Anglija, 10. sept. — Iz Amsterdama na Holandskem se brzojavlja, da Nemci pripoznavajo svoj poraz, katerega so jim prizadejali zavezniki. General von Stern poroča, da je bila nemška vojna sila od sovražnika napadena in pobita.

Bitka je trajala dva dni. Kljub ojačenju, se nemške čete niso mogle držati. Zavezniki so zaplenili po umiku Nemcev 50 topov.

Zapadno od Verduna se bitka nadaljuje. Položaj v Lorraine in Vosges je neizpremenjen. Bitke vVzhodni Prusiji se istotako nadaljujejo.

SRBI ZOPET ZMAGALI.

Niš, Srbija, 10. sept. — Uradno se poroča, da so Srbi zasedli po hudi bitki Zemun, avstrijsko postojanko nasproti Belgradu na drugi strani Donave.

PROTI SARAJEVU.

London, Anglija, 10. sept. — Brzojavke "Exchange Telegraph Comp." naznanjajo, da prodirajo Črnogorci in Srbi v Bosniji. Precejšnja vojna sila črnogorskih in srbskih vojakov je na poti v Sarajevo.

ZMAGE ZAVEZNIKOV.

London, Anglija, 9. sept. — Vzhodno od Pariza so čete zaveznikov popolnoma porazile prodirajoče Nemce. Kakor je videti, znajo zavezniki svoje zmage dobro izkoristiti, toda o nadaljnih načrtih ni nič znano.

Po vsej Angliji vlada veliko veselje o zmagovitih poročilih zaveznikov. Uradno se naznanja, da se je vojna sreča obrnila na stran zaveznikov, ki imajo zaznamovati že veliko uspehov. Besede "zelo" dosedaj uradna poročila še niso rabila. Francoska vlada je že naznanila, da se zopet povrne iz Bordeaux v Pariz, kar dokazuje, da so sklenili zavezniki že oslabljenega sovražnika zasledovati in ga po možnosti popolnoma uničiti.

Zavezniki nameravajo, se zagvozditi med levo in desno krilo nemške armade. Desno krilo nemških čet bi s tem prišlo v največjo nevarnost, ker bi bilo potem obdano od vseh strani od sovražnikov.

HUDI BOJI.

Pariz, Francija, 9. sept. — Iz današnjih uradnih pročil je razvideti, da so zavezniki natepli Nemce vzhodno od Pariza, in da se mora sovražnik umikati. To poročilo je vzela javnost z največjim zadoščenjem na znanje.

Med vrsticami uradnega poročila pa je razbrati, da se morajo vršiti tam hudi krvavi boji, in da se razteza vojna črta več milj na dolgo. Vojakom, ki pridejo v Pariz, je prepovedano govoriti o gibanju čet. Najhujši boji se vršijo ob Quarca in Marne. Glavna sila nemške armade je v ognju. Ranjencev ne pošiljajo v Pariz, ampak v manjša provincijalna mesta.

Kljub temu, da so dobili Nemci ojačenje, da bi se mogli zoperstaviti napadu Francoskega levega krila, je položaj zaveznikov vsestransko ugoden. V centrumu Francozi in Angleži sicer počasi, toda stalno napredujejo.

USPEHI FRANCOZOV.

Pariz, Francija, 8. sept. — Dva nemška prapora, med tema zastava 56. pešpolka, ki je bila v bitki 1871-71 odlikovana z redom Železne krone, sta padla v bitki ob Qurcy v pest Francozom. Tako je naznanil vojaški guverner Pariza.

PONOS ANGLEŽEV.

Pariz, Francija, 9. sept. — V nekem, francoskemu vojnemu ministru naslovljenem pismu se je izrazil Sir Kitchener, da je Anglija ponosna na to, da more prinesti Franciji pomoč, ter se boriti na strani francoskih tovarišev za dobro in pravično stran.

VOJNI POROČEVALCI

Pariz, Francija, 9. sept. — Vojni poročevalci se zaman trudijo, da bi prišli na fronto. Kdor bi hotel kljub strogim prepovedim se utihotapiti tja, sme biti svest, da bode hudo kaznovan. Gibanje čet se drži strogo tajno.

NEMCI BREZ STRELJIVA.

London, Anglija, 10. sept. — Zavezniki očividno čakajo, ali so čakali na to, da zmanjka Nemcem streljiva. Zato je tudi umevno njihovo umikanje. Nemci so prodrli sedaj že tako daleč, da jim je jako težko dobavljati streljivo, in vrh tega jih vedno nadleguje sovražnik. Vse kaže, da so se Nemci hudo zaleteli.

RUSI PREKO ANGLIJE. . .

New York, N. Y., 9. sept. — O že poročanem transportu ruskih čet preko Anglije na Francosko je izjavila danes Miss Ida M. Dowlling iz Toledo, O., da so se angleške oblasti na vse načine trudile, da je ostala ta stvar kolikor mogoče tajna. Miss Dowlling zatrjuje, da je videla v Southampton cele vlake ruskega vojaštva, pehoto, arteljerijo in konjenico.

NEMCI NALAGAJO KAZNI.

London. Anglija, 9. sept. — Kakor je razvideti iz neke brzojavke iz Ostende, so naložili Nemci belgijskemu mestu Ghent sledeče kazni: dati jim morajo Belgijci 10,000 litrov bencina, 1000 litrov mineralne vode, 150,000 kilogramov ovsa, 100 koles (bicikljev), 10 motornih koles, obveze in 100,000 smotk. Prebivalstvo mora do šestih zvečer izročiti vrh tega orožje.

NOBENEGA AVSTRIJCA NI VEČ V RUSIJI.

Rusko poslaništvo naznanja, da so carjeve čete zagnale vse avstrijske čete iz svoje dežele.

Washington, D. C., 9. sept. — Tukajšnje rusko veleposlaništvo je dobilo danes o gibanju ruske armade sledeče poročilo:

"Dne 6. in 7. sept. smo napadli prvo avstrijsko armado v Tomaževem na ruski strani meje v severni Galiciji. Avstrijske čete so se morale umakniti v popolnem neredu, zasledovane po naših četah. Pri Framoli je zajela naša konjenica sovražnikov tren.

"V smeri proti Lublinu so bile nemške in avstrijske čete pognane s svojih postojank, in so se morale podati v beg proti jugu.

"Na fronti pri Rawa Ruska v Galiciji, severozapadno od Lvova, se vršijo hude bitke. Avstrijska armada, ki je bila pobita pri Lvovu, je dobila pomoč.

"Štirinajsti (tirolski) avstrijski polk je v noči 7. sept. blizu Rawa Ruska ponoči napadel naše postojanke, toda zjutraj se je moral umakniti nazaj. Naši so ujeli 500 mož, zaplenili so tudi zastavo.

MILICA V BUTTE.

Butte, Mont., 10. sept. — Milični vojaki so uničili vse opojne pijače v dveh gostilnicah, ki sta bili kljub prepovedi odprti. Včeraj je vladal tukaj popolen mir.

POSLEDICE VOJNE.

Washington, D. C., 10. sept. — Demokrati v odseku za pota in sredstva se pripravljajo na to, da naložijo davek na tovornino, pivo in domače vino. Naložitev tega davka je potrebna, ker zakladni urad radi evropske vojne nima dovolj dohodkov. Odpadli so carinski in drugi prejemki, da je bil torej predsednik Wilson primoran, zahtevati od kongresa dovolenje za naložitev doklad. Dokladе, naložene na tovornino, pivo in vino, bodo po preračunu prinesle v naš zakladni urad na leto do 107 milijonov dolarjev.

VELEMESARJI KONTROLIRAJO UVOZ ARGENTINSKEGA MESA.

VSAK FUNT MESA IZ ARGENTINE, SE MORA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH KUPITI SKOZI ROKE MESARSKEGA TRUSTA. PRIČA IZPOVEDUJE, KAKO MESARSKI TRUST UMETNO ZVIŠAVA CENE. IZKORIŠČANJE LJUDSTVA NA NAJNESRAMNEJŠI NAČIN.

New York, N. Y., sept. 9. — Pred preiskovalno komisijo, ki preiskuje vzroke draginje živil, je izpovedal Jakob Bloch, več let zaposlen v raznih mesarijah, da danes ni mogoče v Združenih državah kupiti niti funta cenejšega argentinskega mesa naravnost, ampak da gre vse to meso skozi roke velemesarjev.

Primero, kako se draži živila, je podal priča s sledečo izjavo: predno je dobil mesarski trust kontrolo nad argentinskim mesom, je stalo govejsko srce okoli 25 centov. Sedaj pa, ko ima kontrolo, pusti trust ležati govejska srca v ledenicah, in potem se prodajo po za približno $1.50.

Omenjeni Bloch je navedel še mnogo drugih slučajev, ki vsi kažejo, kako odira mesarski trust prebivalstvo, in umetno podražuje meso. V manjših krajih so mesarji primorani kupovati od mesarskega trusta, ker bi bili drugače s konkurenco uničeni.

Da se odpomore tem rameram, je sklenila preiskovalna komisija, napotiti kongres do tega, da sklene sledeče:

"Izvoz mesa se prepove; vladna zemljišča na zapadu naj se smatrajo za javne pašnike; ubijanje telet ženskega spola v starosti izpod 3 ali 5 let je prepovedano. Vlada naj ustanovi po vzoru Anglije po deželi javne klavnice."

NA TISOČE FARMERJEV OBISKALO RAZSTAVO.

Kljub slabemu vremenu je bila udeležba na poljedelski razstavi mnogoštevilna. Sklenjene kupčije.

St. Paul, Minn., 10. septi. — Kljub grozečim oblakom, precej mrzlemu vetru in rosenju izpod neba, se je udeležila včerajšnjega "farmerskega" dneva na državni poljedelski razstavi mnogobrojna množica občinstva. Ob devetih zvečer so kazali avtomatični števci, da je obiskalo razstavo na ta dan 34,716 oseb.

Mogoče je radi oblačnega vremena bila udeležba tako velika. Sklenilo se je precej kupčij.

Glavni stan farmerske zveze je imel mnogo obiskovalcev. Pozdravil jih je L. H. Rugbee iz Carleton.

Osnovali so se tudi načrti, da se združijo vsi farmerski klubi v državi v eno celoto.

MIROVNI DOGOVORI

Washington, D. C., 10. sept. — Sredi velike evropske vojne je sklenila Anglija, Francija, Španija in Kitajska mirovne dogovore s Združenimi državami. Nemčija, Rusija in Japonska je izjavila, da se strinja s temeljnimi točkami teh dogovorov, dasi pogajanja še niso dozorela v toliko, da bi bilo mogoče skleniti obvezno pogodbo. Slični dogovori s Turčijo in Grško čakajo samo še podpisa.

Predsednik Wilson in državni tajnik Bryan sta mnenja, da so ti dogovori dalekosežnega pomena. Združenim državam se ni treba bati, da bi bile zapletene v vojno radi mogočih nevtralitetnih vprašanj in drugih kontrovez.

UČINKI BOMB S ZEPPELINOVIH ZRAKOPLOVOV.

Naša gorenja slika nam kaže razdejanje, povzročeno po bombah, ki so bile vržene s Zeppelinovih zrakoplovov v Antverp na Belgijskem. Ta je ena prvih slik, katere je pripustila cenzuro, da se objavi v Ameriki.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ GLAVNEGA URADA K. S. P. DRUŠTVA SV. BARBARE S SEDEŽEM V FOREST CITY, PA.

PRISTOPILI:

K postaji štev. 3 Moon Run, Pa., F. Račič, roj. 24. feb. 1897, F. Mejič, 21. apr. 1888;
K postaji štev. 8. v Johnstown, Pa., Frank Ponikvar, 29. jan. 1879;
k postaji štev. 11 v Duryea, Pa., John Cvek, 29. avg. 1897;
k postaji štev. 14 v Blacton, Ala., M. Smole, 1. nov. 1880; Ant. Smole, 7. jun. 1884;
k postaji štev. 17 Broughton, Pa., J. Dec, 19 mar. 1893; Vilj. Smit, 23. jul. 1898; Bazel Celar, 25. mar. 1888; Martin Tomazin, 17. feb. 1890;
k postaji štev. 22 v Imperial, Pa., Josef Jamnik, 2. feb. 1896;
k postaji štev. 26 v Collinwood, O., Josef Stopar, 13. okt. 1894;
k postaji štev. 27 v Yale, Kans., Karol Lenase, 24. dec. 1898;
k postaji štev. 30 v Eveleth, Minn., Mirko Rudman, 25. dec. 1882;
k postaji štev. 31 v Calumet, Mich., Mike Borič, 20. apr. 1888, Anton Šuštaršič, 16. sept. 1889, Steve Švajgar, 15. dec. 1893;
k postaji štev. 33 v Cleveland O., Avgust Mustar, 17. apr. 1891;
k postaji štev. 41 v Mulbery, Kans., John Eber, 5. maja 1886;
k postaji štev. 49 v East Palestine, O., Deny Tušar, 4. julija 1898;
k postaji štev. 58 v Chisholm, Minn., Martin Švegelj, 11 nov. 1879;
k postaji štev. 63 v Sublet, Wyo., Martin Derganc, 17 marca 1886;
k postaji štev. 69 v Madrid, Iowa, Jurij Rajkovič, 25 nov. 1883;
k postaji štev. 78 v Somerset, Colo., Jose Kralj, 13 feb. 1880; John Paulovič 6. decembra 1873;
k postaji štev. 79 v Leadville, Colo., John Matekol, 15 junija 1881;
k postaji štev. 82 vFarrel, Pa., Jakob Gorn, 8 jul. 1880; Ant. Zug, 12 jan. 1880;
k postaji štev. 88 v Herminie, Pa., Mihael Žagar, 2 septembra 1885.

PRISTOPILE ČLANICE:

K postaji štev. 41 v Mulbery, Kans., Barbara Burger, 18 nov. 1893, Matilda Cizerle, 14 marca 1891;
k postaji štev. 46 v Pens. Sta., Pa., Marija Poglajen, 15 aug. 1871;
k postaji štev. 69 v Madrid, Iowa, Antonija Mamula, 16 marca 1887, Antonija Gregorič, 27 junija 1890;
k postaji štev. 93 v Cliff Mine, Pa., Marija Taučar, 8 augusta 1887.

ZOPET SPREJETI:

K postaji štev. 72 c. štev. 8061 Matija Švigel, 7983 Joe Gutovnik, 7111 K. Mučjak;
k postaji štev. 82 c. 8563 John Junkovič;
k postaji št. 4, c. 105 Mihael Judič, 7622 Anton Jarh, 6143 Ant Dacar, 106 U. Ahatz;
k postaji štev. 54 v Greensburg, Pa. c. 8117 Anton Pajk;
k postaji štev. 36 c. 5379 John Sterle, 3896 Karel Kovač;
k postaji štev. 35 c. 5955 Joe Braumzais;
k postaji štev. 11 c. 7170 Anton Kovač;
k postaji štev. 77 c. 6310 Frank Zupan;
k postaji štev. 86 c. 2803 Franc Trebec;
k postaji štev. 23 c. 8085 Jurij Jakovc;
k postaji štev. 33 c. 2018 Franc Tomažič, 4747 Josef Smrekar, 3765 Anton Železnik, 6956 Jos. Žabukovec, 6953 Ignac Zupančič, 8445 Stanislav Tekol, 6669 John Strüna;
k postaji štev. 37, c. 5001 Olojz Gošte;
k postaji štev. 44 c. 2474 Ant. Kovač, 1471 Rudolf Božič, 429 Nik Simončič, 3226 Martin Dermšek, 6761 Anton Femec, 5649 Jos. Smrada, 5663 John Lipoglav,
k postaji št. 16, c. 7163 Anton Straus, 6964 Frank Kasernar, 7085 John Žagar, 6963 Martin Kalishnig.
k postaji štev. 16 c. 2505 Josef Fortuna, 4311 James Banomi;
k postaji štev. 3, c. 5342 Franc Lazar, 3503 Jakob Tomac, 8790 Andrej Meže, 1033 Anton Černigoj, 4370 Peter Nurkus, 3941 Anton Zakorenski, 6941 John Nurkus;
k postaji štev. 25 c. 5395 Joe Rus;
k postaji štev. 53 c. 7562 John Klun, 7022 Jos. Kranjc, 3824 Ignac Podvasnik, 6812 Frank Bradelj;
k postaji štev. 68 Indianapolis, Ind., c. 7525 John Hribar;
k postaji štev. 20 c. 6271 Alojz Banič, 684 Josefa Banič;
k postaji štev. 30 c. 7003 Ignac Lužar, 7677 Anton Gornik, 7679 Jakob širok, 6275 Louis Baudek, 8242 John Malevič, 3047 Anton Kastelic;
k postaji štev. 28 c. 7519 Mirko Seražin, 6575 Jožef Škopin, 5814 John Šuštaršič, 7245 Alojz Mislej, 8293 Maks Božič, 6001 Rok Fundok, 5688 Josef Baraga, 3607 Ivan Rajher, 7413 Alojz Kos, 2308 Jurij Osztronjaji;
k postaji štev. 55, c. 3919 Jakob Kos, 8319 Jos Skitel, 4752 Andrej Puntar;
k postaji štev. 81, c. Frank Žakelj, 707 Mary Radeščan;
k postaji štev. 51 c. 1011 John Tomažič, 3631 And. Perko, 608 Matt Debelak;
k postaji štev. (??) c. 6902 Joe Fitz, 948 Mary Fitz;
k postaji štev. 21, c. 8867 Štefan Lučič;
k postaji štev. 70 c. 6422 Ivan Mesojedec;
k postaji štev. 31 c. 5965 Josef Miler, 6848 Steve Jerman;
k postaji štev. 42 c. 6859 Pavel Marčič;
k postaji štev. 59 c. 5644 Albert Naprudnik.

PRESTOPILI ČLANI:

Od postaje štev. 3 k postaji štev. 93, 7993 Franc Perpar, 5987 John Lah; od 16 k 93, 7098 Jakob Šifrer, 7096 Matevž Basel, 7665 Mihael Všenčnik; od 3 k 93, 5225 Stani Bruslav; od 16 k 93, 7178 Mihael Burnik; od 67 k 92, 5400 Mike Cizerl; od 44 k 92, 7638 Andrej Škerjanc, 4162 Martin Knes; od 24 k 85, 6745 Mihael Zore; od 17 k 22, 878 Frank Luzar; od 7 k 91, 623 Ana Smrekar, 5180 Andrej Krapeš, 3252 Fr. Jerina, 687 Frančiška Grobar, 362 Josef Legan, 77 Mary Legan, 3349 John Smrekar, 7904 Anton Rakovič, 3036 Frank Grobar, 7044 John Zupančič; od 23 k 65, 1733 Frank Furlan; od 59 k 27, 5909 Josef Perhne; od 1 k 81, 8816 Frank Rupnik; od 33 k 26, 7069 Alojz Borštnar, 7073 John Podbolšek, 7745 Leopold Jeras; od 2 k 25, 171 Frank Dolar; od 30 k 3, 8804 Frank Zaletel; od 29 k 3, 7416 Josef Urh; od 17 k 16, 7438 Frank Sales; od 92 k 44, 8754 Ignac Špan, 8749 Karol Špan; od 59 k 44, 8529 Frank Prislan; od 63 k 29, 3337 Frank Tominc; od 39 k 86, 2434 Jury Previč, 197 Frančiška Previč, od 3 k 17, 6126 John Gornik; od 37 k 13, 5413 Dom. Gagliarda; od 65 k 87; 7467 Ivan Rogelj; od 72 k 77, 615 Uršula Pernišek, 2790, Viljem Pernišek, od 10 k 43, 7382 Frank Lavrič, 7381 Jakob Lavrič, 7383 Anton Lavrič; od 49 k 69, 5768 Valentin Brelih; od 30 k 9, 8621 Jožef Femec; od 19 k 6, Frank Klemenčič 5477; od 19 k 54; 8433 Alojz Mathič.

SUSPENDIRANI ČLANI:

Postaja štev. 41, 8583 John Sevnik. P. 6, 15, 18, John Zorman 7901, Alojz Golf 5887. Josef Kobalj 7680, Peter Stefe 6056 Josef Zrimšek 7640, Leopold Simončič 4004, Josef Lunder 5989, John Gregorič 8645, Josef Vaupič 6943, Josef Kožar 692, Andrej Korenčan št. 38; 5248 Ignac Trojanovič.
štev. 35 8833 Anton Glas, štev. 47 2824 John Humer, štev. 11 7050 Josef Podboj, 5373 Frank Prošaček, štev. 69 6406 Štefan Mamula, 7969 Andrej Mutjardič, 5520 Ant. Bubany;
štev. 77 6300 Mihael Ropič, 7030 Frank Puntar;
štev. 91 8504 Fr. Nodvešnil, 8491 Martin Kresman, 8503 Frank Maček;
štev. 66 7850 Martin Špolar, štev. 17 3100 Lud. Jagodica, štev. 23 3270 J. Krampuš;
štev. 58 7846 Milan Sertič, 7845 Valentin Poje;
štev. 33 389 Marija Bobnič, 7934 Franc Gregorič, 2898 Anton Gregorčič, 4656 Ant. Bobnič, 8826 John Kastel, 7749 Josef Železnik;
štev. 2 4261 Anton Ferlič, 3802 John Eržen, 6939 Vincenc Kovač, štev. 37 573 Marija Jeruc, štev. 15, 2263 Andrej Cokan, 399 Frank Dolinšek, štev. 44, 5860 Ignac Volk, 4276 John Možina, 2492 Ferdinand Celič, 7588 Peter Eihorn, 8125 Anton Kocki, 3216 Jos. Peternel, 2864 Alojz Skerbinek, 1230 Valentin Izlakar;
štev 19, 7408 Matija Krina, 3342 Alojz Grós, štev. 57 9177 Matija Pušec;
štev. 16 6150 John Cherno, štev. 3 4512 Josef Likovič, 2298 Tomaž Kavčič, 4513 Mihael Sadovski, 4022 John Arhar, 8791 John Kaiser;
štev. 10, 6946 Ivan Ogrinc, štev. 64 Simon Gale, 5013 Mihael Oštir;
štev. 25 7122 Monjats Anton, štev. 53 456 Frank Colarič, 7832 Emil Markič;
štev. 68, 8854 Anton Blagonič, 8853 Jožef Matkovič, 7506 John Hudoklin, 6935 John Sturm, 7606 Tomaž Škerbec, 7331 John Podvasnik, štev. 92 646 Frank Žibert, 3431 Frank Žibert;
štev. 20 7644 Josef Šotar, 4615 Frank Stepnik, štev. 26 905 Antonija Ksenovč, 4835 John Ksenovič, 2021 John Novak, 8600 Peter Kobal, 8394 Matija Duh;
štev. 30, 8332 Anton Dremelj, 7887 Jernej Ribič;
štev. 28 7517 Ciril Mislej, 522 Mary Bombač, 7625 Frank Seražin;
štev. 55 6601 Josef Frank, 965 Antonija Krofina, 4256 Mihael Krofina, 3920 Aleks. Markoni;
štev. 88 7632 Frank Šušteršič, štev. 14 7908 John Jakše;
štev. 21, 2367 Frank Košir, 5438 Peter Schreder;
štev. 70 4649 Ivan Kralič, 5495 Ivan Kepič, 6781 Josef Knific, 5492 M. Pargeršič;
štev. 65 5066 Ivan Hutar, štev. 40 3813 John Keržišnik, 1737 John Fraile;
štev. 60 3660 Jos. Lesjak, štev. 49 5387 Tomaž Dolinar, 494 Amalija Dolinar;
štev. 27 4274 Alojz Korb, 5656 Anton Radi, 4864 John Royht, 414 Ivana Royht;
štev. 13 3062 Jakob Bond, štev. 59 5645 Fr. Ovnič, 841 Viktorija Ovnič, 7430 Jožef Romšek;

ODSTOPILI ČLANI:

štev. 58 8358 Anton Veber, 5200 Lovrenc Marolt, 4840 John Mlačnik;
štev. 30 4932 Anton Slobodnik.

ČRTANI ČLANI:

štev. 41 5483 Ant. Udovič, 7269 Matija Lipovšek, 5740 Jakob Kovačič;
štev. 4 340 Edvard Vodnik, štev. 6 6039 Josef Žnidaršič;
štev. 38, 7794 Stani Jagelski, štev. 54, 4748 John Kadunc;
štev. 35 5050 Ivan Brečko, 2728 Mihael Centrih, 5667 Frank Vidmajer;
štev. 69 7277 Josef Konečnik, 7226 Fred Gergurič, 7734 Pavel Starčevič;
štev. 91, 8490 Ignac Meglič, 8494 Anton Ratel, 1883 Anton Gromadnik;
štev. 66 7851 Josef Kern, štev. 33 Anton Jenkovič;
štev. 3 5228 Fr. Podbevšek, 5226 Frank Reberšek, 3505 Fr. Homovc;
štev. 89 903 Marija Kaučič, 8011 Josef Kaučič, štev. 25 353 Alojz Ocepek, 7894 John Bizjak;
štev. 53 7563 Anton Cergol, 7565 Rudolf Cergol, 7829 Frank Cergol;
štev. 26 7585 John Jaklič, 704 Johana Gregorič, 5406 John Zaviršek, 4767 Mat Gorišek, 4395 Josef Mole, 6081 Anton Mestek, 8020 Anton Oven, 5643 Frank Gregorič, 6596 Jos. Demojzes;
štev. 30 8340 Frank Vončina, 8767 Anton Čoš;
štev. 28 6574 Anton Jelarčič, štev. 55 2782 John Košler;
štev. 88 8676 Peter Kenda, 7632 Josef Volšek, štev. 91 3232 Frank Pauliha;
štev. 84 7214 Nik Vuderšič, štev. 49 7389 John Notar, 5935 Fr. Pivk, 6261 F. Bezek;
štev. 31 7663 Martin Likovič, štev. 42 4707 Ant. Kostelc, 6280 Martin Cesar;
štev. 27 3140 John Podobnik, 7347 Frank Hudomov, 8520 Juljana Rozman, 8518 Peter Partel.

UMRLI ČLANI:

8658 Josef Kmet, član postaje štev. 90 v Gros, Kans., umrl 10 junija 1914, zavarovan za $500.00; vzrok smrti: reumatizem;
4596 Ferdinand Lipovšek, član postaje štev. 44, Franklin, Kans.; umrl 20 junija 1914; zavarovan za $250.00; vzrok smrti: umorjen;
3472 Josef Žagar, član postaje štev. 48, Cuddy, Pa., umrl 25. junija 1914, zavarovan za $250.00; vzrok smrti: umorjen;
949 Neža Popovič, članica postaje štev. 79, Leadville, Colo., umrla 20. maja 1914; vzrok smrti (???); zavarovana za $500.00.

S sobratskim pozdravom vsem članom in članicam udani

JOHN TELBAN, GLAVNI TAJNIK.

IZ NOVE DOMOVINE.

MINNESOTA.

Duluth. — Po vseh krajih v Združenih državah so v ponedeljek dne 7. septembra proslavljali delavci Dan dela (Labor Day). Umevno je, da je tudi duluthsko organizovano delavstvo na dostojen način proslavilo ta dan. Iz tehtnih vzrokov se obhod po mestu, ki je bil skraja nameravan, ni vršil. Delavske organizacije so mesto tega v Fairmont parku priredile piknik, katerega se je udeležilo do 10,000 ljudi. Vrstili so se različni nagovori, v katerih so govorniki posebno obsojali sedanjo evropsko vojno. Delavski piknik se je nemoteno zaključil v najlepšem redu.

Tri brate ima v sedanji evropski vojni naš linotipist, Mr. Feliks Seljak. Vsi ti so primorani služiti pri tržaškem 97. polku, ki je bil glasom zadnjih brzojavnih poročil od Rusov popolnoma uničen. Da je ta vest g. Seljaka globoko potrla, je umevno; saj ne ve, je-li niso padli v oni bitki tudi njegovi bratje. — Istotako ima vodja naše tiskarne g. Josip Košak, tri brate v sedanji evropski vojni, o katerih usodi mu ni nič znano. G. Košak je svoje čase služil pri dragoncih v avstro-ogrski armadi.

— V gostilnici g. Mike Danculoviča na 524 W. Superior Street, katero vodi pod imenom "Little America" je videti zanimivo potrdilo o plačilu globe, katero je moral plačati Hrvat Mile Kenjalo v Bosenski Krupi. Omenjeni Kenjalo je povodom svojega obiska v domovini bral newyorški hrvatski dnevnik "Hrvatski Svijet", ki je v Avstro-Ogrski prepovedan. Straža ga je pri tem presenetila, in mogoče bi imel velike sitnosti, ako se ne bi izkazal, da je amerikanski državljan. Kljub temu je moral plačati globo 140 kron. Originalno potrdilo se vidi v omenjeni gostilnici.

— Duluthske ljudske šole so otvorjene, in vanje pohaja približno 14,000 šolo-obveznih otrok. V nekaterih šolah so morali ustanoviti parelke za razne razrede.

— Lovska sezona na divjo perutnino je otvorjena, in v okolišju mesta je slišati pokanje, kakor bi imeli tudi tu vojsko. Ljudje, katerim pripušča čas in "cesar", se vozijo navsezgodaj iz mesta ven streljat, toda s kakšnim posebnim uspehom se dosedaj še ni mogel nobeden lovcev postaviti.

—Vodja naše tiskarne g. Josip Košak je v noči od 9. do 10. t. m. ujel in pobil dihurja, ki je prišel nad piščance in race v njegovi hiši štev. 5410 Wyoming Str. Slučaj je nanesel, da je g. Košak ranjen na prstu, in vsled tega ni mogel spati. Ko je zaslišal kokodakanje preplašenih kokoši, je planil v nočni obleki vun in z grabljami tako pritisnil "kokošjo smrt,' da je imel dihur zadosti. Pobiti dihur je precej velik, in najbrže dobi g. Košak lep "schuss geld." Ta dihur je že večkrat strašil v onem okolišju in napravil med kurjadjo precej škode. Slovensko lovsko sezono je toraj otvoril v Duluthu g. Košak, če ne s puško, z grabljami. Kaže se nam tedaj lepo.

—Tukajšnji peki pravijo da bodo morali zvišati cene kruhu, ali pa za sedanjo ceno prodajati manjše hlebe. Zveza gospodinj je napravila potrebne korake, da prepreči zvišanje cen živilom.

— Zadnji petek je aretovala tukajšnja policija brata Peter in Matt Niekonena, ki sta hotela zabogateti s ponarejevanjem denarja. Aretoval ju je tajni zvezni detektiv Frank Sommer iz St. Paula. V stanovanju aretovancev so našli razne priprave za ponarejevanje denarja. Goljufa tajita krivdo.

— Radi prodajanja opojnih pijač Indijancem, sta bila obsojena v zaporno kazen Fred Meyers in Matt Longayo. Pregreho, za katero se morata sedaj pokoriti v ječi, sta zakrivila v Carlton county.

— Richard A. Johnson je vložil odškodninsko tožbo pri pristojni oblasti zoper Pittsburgh Coal družbo. Zahteva odškodnino v znesku $50,000 za poškodbe, katere je zadobil pri delu za omenjeno družbo. Družba trdi, da ne more biti odgovorna, in je po svojih odvetnikih vložila odgovor na tožbo.

— V našem uradu sta se zglasila rojaka John Lamut, gostilničar iz Chisholma, in Otmar Tanzig, mesar od tam. Udeležila sta se državen poljedelske razstave v St. Paul, Minn. — Kakor sta naznanila, je udeležba s strani občinstva na razstavi naravnost ogromna. Ceni se, da je prišlo samo prvi dan na razstavo do 80,000 ljudi. Med temi je bilo tudi precej Slovencev in Slovenk. Posebno zanimiv je oddelek, kjer so razstavljeni poljedelski stroji.

Chisholm. — V torek se je začel tukaj pouk v ljudskih šolah. V novo zgrajeni višji šoli je dosedaj na razpolago pet sob za učence.

— Naš rojak J. J. Štukelj je zopet dobil prvenstvo za umno gospodarstvo, posebno z ozirom na pridelovanje krompirja. Prvenstvo je dobil pri poljedelski razstavi v Hibbing, Minn., in že večkrat prej pri drugih razstavah. Na zadnji razstavi je dobil tudi precej drugih odlikovanj. Čestitamo!

Eveleth. — Fabiola bolnišnica, ki je služila v ta namen že 19 let, bode prezidana in se nastani v njej urad Oliver IronMining družbe.

— 15. t. m. se vršijo nove volitve za odpoklicanega župana Gleasona in komisarja Brinca. Rojaki, pomnite, da si date sami sebi najslabejše izpričevalo, ako zopet ne volite za ta dva moža, ki sta se zamerila kompaniji samo radi tega, ker sta očito simpatizirala z delavci. Volite ju zopet, in s tem dokažete kompaniji, da se nočete dati tako komandirati kakor ona hoče. Vsi na dan, da se vrže kapitalistična nasilnost ob tla! — Poročevalec.

Hibbing. — Z otvoritvijo lovske sezone na divjo perutnino se množijo prestopki zoper lovske zakone. Tako sta bila pred kratkim zopet aretovana dva lovca, ki sta streljala ptice, ki so zaščitene. Ljudje naj bi vendar enkrat izprevideli, da ni streljati koristnih ptic; po lovskem zakonu zaščitene ptice so koristne za poljedelca, da jih je tedaj varovati neglede na stroge kazni, ki so naložene za take prestopke. Brzdajte lovsko strast, kjer je to na mestu!

— V Lincoln višji šoli se je začel v ponedeljek večerni pouk za inozemce. Pouk je brezplačen, in priporočamo rojakom, da pridno pohajajo v to šolo, kjer se morejo priučiti angleščine v govoru in pisavi. Preskrbljeno je, da se bodo poučevali tudi drugi učni predmeti, ki so velike vrednosti v praktičnem oziru.

— Tukajšnja poljedelska razstava je bila danes, dne 6. septembra zaključena. Zaključnih slavnosti se je udeležilo do 7.000 oseb.

Virginia. — Po dveurnem posvetovanju je spoznala porota Seman Petrova krivega umora, katerega je izvršil nad L. S. McDonaldom v Ely dne 4. julija. McDonald je bil rudarski inženir, in Petrov ga je zahrbtno ustrelil. Pravil je, da se mu je puška izprožila po nesreči, toda njegov zagovor ni obveljal.

MICHIGAN.

Marquette. — Tri leta starega William J. Wolfa je ubila elektrika, ko je prijel za utrgano električno žico. Zdravniška pomoč ni imela nobenega uspeha.

Munising. — Otroci so našli v bližnjih gozdovih že popolnoma razpadlo truplo nekega neznanega možkega. Če se je zgodila nesreča ali zločin, ni mogoče dognati.

Ironwood. — Misleč, da je zasledil v grmovju medveda ,je ustrelil Charles Heikkinen svojega prijatelja Peter Alija, ki je bil z njim na lovu. Ranjenca so pripeljali v tukajšnjo bolnico, kjer upajo zdravniki, da mu ohranijo življenje.

OKLAHOMA.

Adamson. — Poročati moram žalostno novico, da se je dne 4. septembra popoldne ob štirih zgodila tukaj strašna nesreča. V rudniku je namreč nastala eksplozija plinov, in pri tem je smrtno ponesrečilo več delavcev. Med ponesrečenci je tudi en Slovenec, ki je delal v rudniku šele dva dni. Piše se Šušteršič, odkod pa je doma, mi ni znano. Med drugimi ponesrečenci je 7 Litvinov, nekaj Angležev in črncev. Natančnejše poročilo sledi.

ILLINOIS.

Joliet. — Po dolgi mučni bolezni je umrl ob eni uri ponoči od 5—6 sept. v svoji hiši na Indiana Streetu g. Mihael Stavdohar, star 47 let, oženjen, član dr. Vit. sv. Jurija štev. 3 K. S. K. J. Pokojnik je bil rojen v Dragašu na Belokranjskem dne 8. sept. 1867. V Ameriko je prišel pred 27 ali 28 leti. Čez par let potem se je prvič oženil in pred sedmimi leti vdrugič. Iz prvega zakona je imel tri otroke, ki so Ana, Mihael in Mamie. Poleg teh žaluje po njem njegova druga ga. soproga roj. Barbara Blaha, Čehinja iz Chicage, ter njegova sestra omožena Mihelič v Butte, Mont., slučaj je nanesel, da je prišlo pismo nanj od te sestre en dan po njegovi smrti, ko mu prej ni pisala že 24 let, ki ni znala za njegov naslov in ga je nazadnje slučajno izvedela. Sosodnikom naše iskreno sožalje!

Springfield. — Poročati moram žalostno vest, da je nemila smrt vzela iz naše srede rojaka Chas. Welletza, zvestega člana dr. štev. 36, S. S. P. Zveze. Pokojnik je bolehal komaj dobra dva meseca na vročinski bolezni; zadnjih šest tednov je bil v bolnišnici, šlo mu je vedno slabeje in v ponedeljek dne 31. avgusta je za večno zaspal!

Pogreb se je vršil dne 2. sept. dopoldan. — Doma je bil iz Ločičberga, fara sv. Urban pri Ptuju. Star je bil 37 let; v starem kraju zapušča žalujočo soprogo, enega sina, očeta in brate, koliko, se ne ve; tukaj ni imel nič svojcev. P. v m.!

PENNSYLVANIA.

Greensburg. — Sod. Frank Podboj je iz Greensburga, Pa., poslal brzojavko "Proletarcu", v kateri naznanja, da je bil rojak Joe Erjavec pri ponovni obravnavi od porotnikov spoznan krivega umora druge stopnje (Second degree). Prej je bil, kakor znano, sojen za umor prve stopnje. Ker so porotniki spoznali Erjavca, da je kriv umora drugega razreda, je s tem Erjavec rešen vislic.

Čarobne karte. Cijena 10c, troje za 25 centi.

Pišite po cijenik knjiga.

KNJIGOTRŽNICA ŠOJAT & JURKOVICH
Box 448 DULUTH, MINN.

VAŽNO ZA ROJAKE.

Kdor hoče imeti dobro narejeno obleko naj pride v mojo krojačnico. Imam mnogo vzorcev vsakovrstnega blaga, da si lahko vsak izbere. Cene primerne za delo jamčim. Imam v zalogi tudi vsakovrstno opravo.

Frank Žagar.
krojač in trgovec,
Chisholm, Minn.

JOHN AGNICH
gostilničar
GRANT STREET EVELETH, MINN.
Sveže pivo, pristno vino in druge raznovrstne pijače ter mnijske smotke.
Prodajam
železniške in parobrodne listke na vse kraje sveta.
Rojakom in bratom Hrvatom se najtopleje priporoča.

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno
grocerijsko trgovino.
V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!
Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat
MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. Telefon 6

SVOJI K SVOJIM!
M. DANCULOVICH
lastnik gostilne na
529 WEST MICHIGAN STREET
znana pod imenom
SLAVENSKI SALOON
in gostilne
LITTLE AMERICA
NA 524 WEST SUPERIOR STREET.
Točim sveže pivo, ter domača in importirana vina, žganja in likerje.—Vobeh krajih je tudi RESTAURANT, kjer se dobe vsakdan dobro pripravljena jedila po nizki ceni.
Prodajam tudi ŽELEZNIŠKE in PAROBRAODNE KARTE, ter pošiljam DENAR.
Rojakom se toplo priporočam in jamčim točno postrežbo z dobrim blagom.
SVOJI K SVOJIM!
SVOJI K SVOJIM!

KDOR ČITA POLUTEDNIK "NARODNI VESTNIK" IMA NAJNOVEJŠE NOVICE IN PODKUJE SE V VEDAH, KI SO ZA PRAKTIČNO ŽIVLJENJE POTREBNE.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.
Kapital, preostanek in delniška odgovornost
$74.000.00
Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne listke na vse strani sveta.
Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.
Posetite nas.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti
DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTO
(Minnesota Workmen's Compensation Act)
Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan
Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Nesreča na Vrhniki. 18letni delavec Novak se je v pivovarni na Vrhniki ponesrečil pri stroju. Odtrgalo mu je roko.

Smrtna kosa. V Jurjevici pri Ribnici je umrl nesrečne smrti "na Striku" posestnik, žagar in mlinar Jožef Oberstar dne 23. julija. Pravijo, da se mu je bojda zmešalo, kar je lahko verjetno, ker se je že prej večkrat nameraval sam usmrtiti na ta ali podoben način.

Vesti o aretaciji ruskega špijona, ki so po Ljubljani krožile, so neresnične. Aretiran je bil le neki topničar, ki se je noro vedel. Pač pa so bili aretirani trije Srbi, eden od teh na Viču.

Aretiran je bil na Gorenjskem jurist gospod Mihael Čop, ki se je svoj čas kot prostovoljec v črnogorski armadi udeležil vojske proti Turčiji. — V Ljubljani je aretiran izdajatelj ustavljenega "Glas Juga", V. Zalar.

Proglasitev prekega sода v Ljubljani. Dne 12. avgusta dopoldne je bil proglašen v Ljubljani preki sod. V dveh izvočkih so se vozili in sicer v prvem uradnik magistrata v črni salonski obleki, z belim zvoščkom so se vozili trije sinji, eden je pobobnal, drugi je pa prečital proglas, s katerim se proglaša preki sod za hudodelstvo upeljevanja proti izvrševanju vojaške službe. Preki sod se je proglasil na vseh ljubljanskih križiščih.

Ženska si prerezala s koso vrat. Dne 12. avgusta dopoldne si je s koso prerezala vrat Marija Žužek, služkinja na Cesti v mestni log v Ljubljani. Dobili so jo mrtvo ležati v krvi. Njeno truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu. Vzrok samomora ni znan.

Kaznovana radovednost. Ko je šla mimo južnega kolodvora v Ljubljani mala četa vojakov, jih je pritekel gledat Schreyev "piccolo". Ker je pa prišel preblizu, ga je s kopitom udaril vojaški konj tako na levo stran čela, da mu je curkoma polila kri in se je na mestu onesvestil. Ljudje so ranjenca prenesli na restavracijski vrt, kjer mu je dal zdravnik prvo pomoč, potem so pa opasno ranjenega "piccolo" odvedli v poslopje.

Tako se dela za siromake! Gosp. Ivan Košenina, posestnik in mesar, Kolodvorska ulica v Ljubljani, je naznanil mestnemu magistratu, da bo dajal vsem, ki pridejo k njemu magistratno nakaznico in s potrdilom, da je mož ali sin-rednik mobiliziran, kose pljuč, vampov in drugega drobovja, kolikor ga bo mogel utrpeti. Beda je velika, prosilcev zelo mnogo.

"Tagespošta" namigava, da se godi bivšemu ljubljanskemu županu Hribarju vpelje kazenska preiskava. Kaj "Tagespošta" s tem namerava, dobro vemo: onemutavljamo jo pa, da ima bivši župan Hribar zaradi kakršnekoli preiskave tako mirno vest, kakor urednik "Tagespošte".

Začasno ustavljeno je po odredbi policijskega ravnateljstva delovanje društva "Prosveta", političnega društva "Skala", društva "Narodno socijalna zveza", društva "Zveza jugoslovanskih železniških uradnikov" (obeh podružnic), društva "Zveza jugoslovanskih železničarjev", soc.-demokratičnega političnega društva "Bodočnost", in obeh podružnic soc.-demokratičnega pravovarstvenega društva.

Ustavljeno delovanje sokolskih društev. Deželna vlada je začasno suspendirala delovanje sokolskih društev.

Avtomobilska nesreča v Spodnji Šiški.

"Laibacher Zeitung" poroča: 29. avgusta med 4. in 5. uro popoldne je na trgu pred občinsko hišo v Sp. Šiški igrala vojaška godba domobranskega pehotnega oddelka, ki je tam nastanjen. Kmalu se je zbralo mnogo ljudi. Skozi Gasilsko ulico je prišel tudi desetletni deček nekega železniškega uslužbenca ter hotel teči čez državno cesto. Pripetil se je pa naravnost v avtomobil, v katerem se je peljalo več otrok. Deček je bil povožen in je dobil težke poškodbe na obeh nogah. Prepeljali so ga z rešilnim avtom v deželno bolnišnico. Kakor zatrjujejo očividci, šofer ni zakrivil nesreče, ker ni mogel pravočasno videti dečka.

Aretirali so na kolodvoru v Škofji Loki nekega domačina-Amerikanca, prav premožnega moža, ker je fotografiral vlak.

Skrb za poljska dela, je napotila vlado, da je ukrenila vsakovrstne odredbe in da apelira tudi na prostovoljno pomoč. Zlasti se kliče na pomoč tudi dijaštvo. To je vse prav in hvalevredno, toda zaleglo to ne bo dosti, dokler kmečki ljudje sami ne bodo hoteli delati. Zanesljivi gospodje, ki so po opravkih zadnje dni potovali po raznih krajih naše dežele, pripovedujejo prav žalostne stvari o sedanjem življenju na kmetih. Dela se malo, vse gospodarstvo se zanemarja, vse samo politizira in najhuje pa ravno ženske. Te bi sploh najraje šle v vojsko. V nedeljo, dne 2. avgusta, se je na tisoče žensk peljalo na obiske. Vse ceste so bile polne vozov in zvečer je bilo vse tako zverinsko pijano, da je bilo groza. Kaj bo iz tega naroda, če bo tako pijančeval? Želeti bi bilo, da začno po cesarski odredbi zaukazane občinske komisije čim prej poslovati in da prisilijo ljudi k poljskemu delu, drugače bodo vse do zadnjega zapili.

Medved na Jelovci. Zadnja leta se je v časopisju večkrat bralo o medvedu na Jelovci. Razni lovci so večkrat opazovali njegove sledove in povzročali s svojimi poročili precej strahu med okoličani. Ker pa medveda le ni bilo, ampak samo lovski sledovi, zato se je v zadnjem času izgubil strah pred medvedom in lovci in okoličani so brez vsakega strahu hodili po planini. Dne 8. avgusta pa je zjutraj šel g. Černe, vulgo hotelir Petran iz Bleda na srnjaka ne Jelovco. V revirju, ki spada v občino Lancovo, v bližini svoje lovske koče, tam za Starimi hlevi kar naenkrat zapazi prihajati proti koči pravega medveda. Ko mu pride na strel v bližino 30 korakov, pomeri, krogla zadene medveda v glavo in medved se na mestu zgrudi mrtev. Medved je rumenkaste barve, sred nje velik in tehta okrog 100 kg. Ali je bil stalni naseljenec na Jelovci zadnja leta, ali ga je mobilizacija pregnala iz bosenskih hribov, da je bival tu kot dezerter, o tem so med lovci razširjena razna mnenja.

Po nedolžnem ubit kot vohun. Ponoči 8. avgusta je bil na javni cesti v Ljubljani čisto nedolžen človek ubit samo ker so ga ljudje imeli za vohuna. Komedijant Grassoldi nastopa pri različnih predstavah kot ženska. Ponoči 8. avg. je oblečen v žensko obleko šel od neke predstave domov. Ljudstvo je spoznalo po hoji, da je moški oblečen v žensko obleko, pa so Grassoldija napadli, ga potolkli in ga zabodli v vrat, da je na mestu obležal mrtev. Ali je ta dogodek smatrati kot izraz strahu pred vohuni, ali kot izbruh brezvestne surovosti, si ne upamo soditi, na vsak način pa bi bilo treba preskrbeti, da bo konec te linčjustice, ki se je udomačila v nekaterih mestih.

Grom, tresk in vihar. Dne 18. in 19. avgusta je padlo v Ljubljani izredno veliko dežja in tudi grmelo in treskalo je, da je bilo strahota. Pri neurju dne 18. avgusta je strela udarila v telefon, ko je hotel na Rudolfovem kolodvoru skladišči načelnik ravno govoriti in ga pri tem udarec v telefonsko žico tako poškodoval, da so ga morali odpeljati iz urada. Izredna pa je bila noč 19. avgusta, posebno pa jutro. Grmelo in treskalo je vsenavzkriž, zraven je pa lil dež kakor bi ga zlival iz škafa. Utrgal se je bil oblak in je šla tudi toča, ki pa menda ni napravila škode, pač pa je prizadel naliv veliko zmede. Po ljubljanskih ulicah je voda stala čez hodnike, in tja znesla ponekod vse blato s cest. Ulica na Grad je vsa razdrapana, pesek je znesla voda v Florjansko ulico in je tam voda zjutraj ob 8. uri še tekla v Rožno ulico, kakor potok. Na Ahlinovem (Svečarjevem) posestvu nad Karlovško cesto je naliv utrgal velik kos zemlje in izruval eno drevo ter je prinesel na Karlovsko cesto — v hišo samo je pa z Grada vdrla voda in skozi okna nanesla notri polno ilovice. Voda je hipoma stopila v nekatere kleti in jo morajo cel dan z brizgalnami ven spravljati. Splošno se trdi, da tako močnega naliva že davno ni bilo. Vihar je bil istotako močan in je otresel posebno mnogo sadja. Še mnogo hujše je moralo biti po hribovitih krajih, saj še na Tržaški cesti niso mogli pešci peš v mesto, marveč jih je moral nek tamošnji posestnik prepeljevati z vozom. Bilo je res kakor sodni dan.

Lažnjive vesti utegnejo v sedanji tako izredni dobi rasti kot gobe po dežju. Neko tako vest priobčil je "Grazer Tagblatt", češ, da so zaprli bivšega župana Ivana Hribarja. Ni nam treba naglašati, da na tej vesti ni pičice resnice. Nastati pa je utegnila na ta-le način: Ivan Hribar bival je na svojem letovišču v Cerkljah. Ko je prišla mobilizacija, dal je nekaj vpoklicancev peljati z avtomobilom v Ljubljano. V svoji hiši ima pa tudi nastanjeno orožniško poveljstvo, od katerega je bil stražni glavar Furlan poklican vsled mobilizacije v službovanje v Gradec. Letega je Hribar, ki se je sam peljal v Ljubljano, povabil, naj prisede k šoferju v avtomobil.

Umrli so v Ljubljani: Dne 4. avgusta: Ludovik Schley, južne železnice vratar, 49 let, Kolodvorska ulica 22. — Frančiška Pirc, bivša predilniška delavka, 72 let. — Damjan Arko, južne železnice sprevodnik v p., 69 let. — Terezija Presker, zasebnica, 57 let.

Strela je udarila 17. avgusta popoldne med nevihto v Frischovo hišo na Marijinem trgu v Ljubljani. Škode ni napravila nobene. Čudno je, da je strela udarila prav v to hišo, dasi je v bližini zvonik frančiškanske cerkve, ki je mnogo višji in ki ima poleg tega tudi še docela nov strelovod.

Drevo se podrlo. 18. avgusta zjutraj ob 8. uri se je na vrtu protestantovske cerkve podrlo z velikanskim hruščem staro drevo. — Najbrže ga je izpodjedel naliv. K sreči ni bilo nobenega človeka v bližini.

Nalivi v noči od 17. na 18. avg. so napravili v Spodnji Šiški precejšnjo škodo. Skoro vse ceste so poplavljene. Pred občinsko hišo je povodenj. Bližnje hiše so poplavljene. Dve sesalki sta morali od ranega jutra skoro do opoldne črpati vodo, da rešijo nekatere hiše, ki so bile v nevarnosti, da jih voda izpodje. Pota, ki vodijo s hriba, so popolnoma razrušena.

Nesreča na železnici. Strojnik Južne železnice Anton Hvala, ki stanuje v Zeleni jami, je prišel dne 15. avgusta v Borovnici med odbijače ter bil težko poškodovan. Odpeljali so ga v deželno bolnišnico v Ljubljano, kjer je pa po hudih mukah kmalu umrl

PRIMORSKO.

Protisrbske demonstracije v Trstu. 17. in 18. avgusta so se vršile burne demonstracije pred srbskim konzulatom. Konzulatov grb so strgali s hiše ter ga vrgli v kanal.

Za bedne družine rezervistov. Tržaški trgovec Rudolf Brunner je izročil namestniku princu Hohenlohe 10,000 kron za bedne rodbine rezervistov.

Aretacije v Gorici. Iz Gorice poročajo, da so tam aretirali Andreja Gabrščeka, dr. Puca, nekega časnikarja in nekega delavca. Vzrok aretacije še ni znan.

Aretacije. Iz Zadra poročajo: Najvažnejši uradi so vojaško zasedeni. V nedeljo 9. avgusta ponoči so bili na parniku "Lokrum" v Zadru aretirani dubrovniški župan, državni poslanec dr. Čingrija, deželni poslanec Pugliesi in neki srbski pop. Tudi slednja dva sta iz Dubrovnika. Oddali so jih v ječo deželnega sodišča.

Morski somi ob istrski obali. Iz Pulja poročajo, da se je letos pojavilo ob istrski obali izvanredno veliko število morskih somov, ki povzročajo veliko nevarnost za kopajoče se ljudi. Neki italijanski parnik je pred Rovinjem opazil 4 metre dolgega soma, katerega so prepodili s streli iz revolverja.

Zaprte gostilne. V vasi Škaljari v Boki Kotorski so sklenili kmetje enoglasno, da morajo biti gostilne vsak praznik celi dan zaprte.

V Gorici so internirali več oseb, med njimi odvetnika dr. Tumo, tovarnarja Jakila iz Rupe, nadučitelja Urbančiča iz Mirna in baje še nekatere. Interniranje ima baje le preventiven značaj. Aretirali so tudi nekega Hočevarja.

Straža vstrelila stražo. Tržaška "Edinost" poroča: V nedeljo, dne 26. julija zvečer ob četrt na 11. uro se je pripetila na kolodvoru v Ajdovščini nesreča, da je straža ustrelila stražo. Vojaška dvojna straža straži namreč municijo, naloženo na postaji v vagonih. Vsled teme in nevihte in ker je baje ena straža hotela drugo nekoliko "potegniti" s tem, da se je drugi straži približala in se na klice "stoj" ni ustavila in ni odgovorila, je druga straža ustrelila. Ranjenega vojaka so takoj prepeljali v bolnišnico v Gorico, kjer je pa takoj pri poskušeni operaciji umrl. Tako je plačal šalo s življenjem. Oba vojaka sta Slovenca.

Zatvoritev banke v Opatiji. Podružnico Jadranske banke v Opatiji so uradno zatvorili. Sedaj se vrši pregledovanje knjig.

ŠTAJERSKO.

Štirje Srbi aretirani na Štajerskem. Na juž. kolodvoru v Brucku ob Muri so prijeli nekega aktivnega srbskega majorja in stotnika v civilu ter dva srbska dijaka, ki so se peljali v Belgrad. Ko so se legitimirali, so se odpeljali z vojaško stražo v Gradec, kjer so častnika oddali kornemu poveljstvu, dijaka pa deželnemu sodišču.

Graško vseučilišče zaprto. Inštitute in seminarje graškega vseučilišča so zaprli. Vse učne moči in dijaki, ki hočejo na vseučilišče, se morajo legitimirati. Tudi knjižnica je zaprta zaradi nastanjenja vojaščine.

Avtomobilska nesreča. V Alfenz se je pripeljal v avtomobilu z Dunaja ritmojster Wittmann z neko usmiljenko. Hotel je obiskati svojo soprogo, ki se nahaja bolna v sanatoriju Hofacker. Ritmojstru pa se je avtomobil prevrnil ter padel nanj. Ritmojster je bil takoj mrtev usmiljenka si je zlomila nogo.

Poizkušen napad na železniški most?. Graški listi poročajo, da sta se dne 8. avg. zjutraj še pred 3. uro približali kljub vojaški straži dve sumljivi osebi železniškemu mostu pri Belipeči na Gorenjskem, ki na klic straže nista hotela obstati. Straža je na sumljivi osebi dvakrat ustrelila. Posebna patrulja je oba zasledovala, vendar se jima je posrečilo ubežati v bližnji gozd.

Nesreča. V Storjah pri Celju je udaril konj kovaškega vajenca Ludvika Goberšek s kopitom po obrazu. Zadobil je več težkih poškodb. Baje je peljal razboritega konja na predolgi uzdi. Fant je bil zelo priden.

Mož rezervist — žena sprevodnica tramvaja. Graški listi poročajo: Sprevodnik graške eiektrične cestne železnice Fr. Weghaupt je bil tudi vpoklican v vojake. Njegova žena se je ravnateljstvu ponudila, da bo mesto moža opravljala službo. Ravnateljstvo je ponudbo sprejelo in tako je že nastopila poizkušnjo vožnjo, oblečena v sprevodniško bluzo s službeno čepico na glavi. Od danes naprej bo pa opravljala kot prvi ženski sprevodnik na graški električni cestni železnici samostojno službo.

Iz Slov. Bistrice poroča "Marburger Zeitung", da so naznanili slovenski rezervisti mesarja Heinrika Grila, ker je prigovarjal nekemu odhajajočemu Ložničanu, naj ne strelja na Srbe. Grila so zaprli in spravili z vojaško eskorto v Maribor.

Iz Brežic. Tu so zaprli zdravnika dr. Ivana Matka, ker je v gostilni pri Volčanšku na kolodvoru zaklical nekaj neumnega. Družba, v kateri se je nahajal dr. Matko, ga je pred aretacijo še pretepla.

Poroke rezervistov. Iz Gradca poročajo, da se je v nedeljo in ponedeljek 8. in 9. avg. vršilo po graških in zunanjih cerkvah veliko število porok, katere so vpoklicani rezervisti sklenili s svojimi nevestami. Bile so to priproste, a tem bolj ganljive poroke. Mnogo nevest je pogumno izjavilo, da bodo, če bo to zahtevala dolžnost, sledile svojim pred odhodom poročenim možem tudi v vojsko in tam opravljale samaritansko službo.

Od straže ustreljen. Graška Tagespošta poroča: Ob železniškem predoru pri Poličanah je vojaška straža ustrelila nekega češkega učitelja iz Sarajeva. Mož je hotel vstopiti v predor. Na poziv straže "stoj!!" je potegnil revolver, nakar je straža ustrelila in smrtno zadela učitelja. V nekaj urah je mož izdihnil. Kakor se govori, je hotel učitelj izvršiti samomor; hotel je v predor, da bi ga tamkaj povozil vlak.

V Ljubnu je skočil v Muro, kakor javlja "Tagespošta", ondotni poveljnik črnovojniške ekspoziture, stotnik Anton Bryginovicz. Vzrok samomora je nervozna prenapetost vsled dela.

Umrla je pri Sv. Benediktu v Slovenskih goricah gospa Elica dr. Jevšeka, žena koncipijenta drž. železnice v Kranju. Naše iskreno sožalje!

Osem sinov pod vojnim praporom. Velikansko pozornost je vzbudil dne 3. avg. bogato s cvetlicami okrašen voz, na katerem je pripeljal v Celje stari kmet svojih osem sinov v vojašnico. Ljudje so jih navdušeno pozdravljali. Vsi pod vojaški prapor pozvani junaki Prinčiči so oženjeni, rodbinski očetje in posestniki. Mnogo sličnih slučajev imamo tudi na Kranjskem.

KOROŠKO.

Samoumor ali nesreča? V Belcneku na Koroškem so potegnili iz Gline truplo neznanega moškega, približno 30 let starega, oblečenega v temno obleko. Na desni roki je imel tetovacijo: "Franc Born, 5. drag. polk, Wiener Neustadt".

GLASOVI K ZDRUŽITVI.

Postaja štev. 44. je tudi glasovala za združitev vseh naprednih organizacij. Zatorej pozivljamo vse sobrate naše organizacije, da čim prej naznanijo svoje mnenje, da pride prej do glasovanja.

Za društvo štev. 44, S. K. P. D. sv. Barbare v Forest City, Pa:

(Društveni pečat).

Peter Medoš, predsednik,
Matt Šetina, tajnik,
John Hočevar, blagajnik,
Louis Karlinger, zastopnik.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI ZAVETIŠČA V AMERIKI.

Bolečine in okorelosti

katere povzroča revmatizem, obistne neprilike ali nevralgija se lahko hitro odpravijo s pomočjo

SEVERA'S GOTHARD OIL

(Severovega Gothardskega Olja). Zmanjša vnetje, prežene oteklino in odpravi krče in okorelost.

Cena 25 in 50 centov. V vseh lekarnah.

Izborno za toaleto in kopelj. **Severa's Medicated Skin Soap** (Severovo Zdravilno Milo) Dobro milo za britje in izmivanje Cena 25c.

SEVERA'S TAB-LAX. Sladkorno odvajalo. Za otroke i odrasle. Cena 10 in 25 centov

Naprodaj v vseh lekarnah. Vprašajte za Severove Pripravke po imenu. Zavrnite nadomestitve. Ako vas lekarnar ne more založiti, naročite jih od nas.

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa

KDOR HOČE DOBRO. PODUČNO ČTIVO. NAROČI NAJ SE NA 'NARODNI VESTNIK". NAJVEČJI SLOVENSKI POLUTEDNIK V ZJEDINJENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju, istotako izvršujemo vsa notarska dela.

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

Kadar fantje z močnimi prsami

nekaj zgradijo, potem je to pravilno zgrajeno.

Oni si delajo sami cigarete iz Gail & Ax Navy dolgo rezanega tobaka, zato ker na ta način so si sigurni svežih, milih, dišečih cigaret, katere lahko ves dan kadijo — zdrava zabava, ki dela veselo življenje.

GAIL & AX NAVY

Long Cut Tobacco

"najboljši tobak v najboljšem zavoju"

Navy je iz milega Burley tobaka, in ima čudovito priljubljen okus, katerega ni najti v nobenem drugem tobaku. Je dozorjen in pomlajen, da se doseže prijazna miloba—potem je zapokan v znameniti Navy zavoj s štirimi ovitki, kateri držijo tobak svež, snažen, sladek in mil.

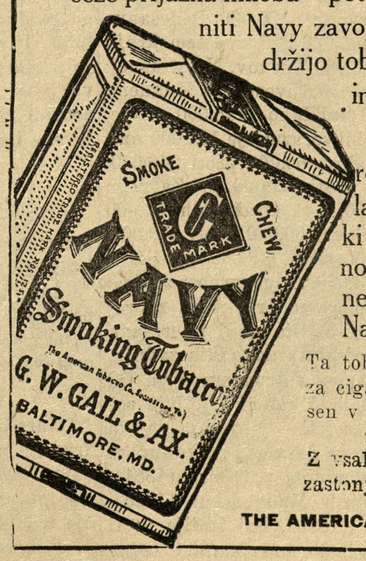

Mi delamo Navy dolgo rezan tobak zato, da se lahko zvije v cigareto, ki rada gori in nudi prijetno kadenje. Noben tobak ne pade ven — s porabo Navy se tobak ne zgubi.

Ta tobak je za vse svrhe—je fin za cigarete, in je prijeten in okusen v pipi, in NAVY je tudi okusen in trajen za čik...

Z vsako zaklopnico po 5c se dobi zastonj zvezek cigaretnega popirja

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. stranech

Naročnina stane:

Za Ameriko za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo in Canado za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street,
Duluth, Minn.
Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS
MEMBERSHIP LABEL
WORLD BUILDING NEW YORK

IDEJA, KATERI SE RADI PRIDRUŽUJEMO.

Newyorški slovenski dnevnik "Glas Naroroda" je priobčil dne 5. t. m. poziv Slovencem v Ameriki, kateremu se radi pridružujemo. Poziv se glasi:

Nad našo domovino, ono stran morja je legla žalost.

Vojna je — in kar je mladih, zdravih naše krvi so vsi odšli na poljane, v gore in gozdove, kjer jih čaka smrt, pohabljenost in krona mučeništva.

Zažarele so vasi, vsplamteli gozdovi in zgrnile so se čete druga na drugo. Zapovedalo se jim je, da morajo streljati, dobro meriti, pogoditi sovražnika naravnost v srce.

Zapovedalo se je vojakom to na tej in na oni strani.

In oni merijo, streljajo. — Svinčenke lete po zraku, namenjene v srce sovražnika in le prepogosto, prepogosto pogodijo cilj.

In svinčenke rastejo, rastejo do ogromne velikosti, pokajo v zraku, na grudi, ki ne mara nasilne smrti ter pozna le življenje, na skali, ki pa je sedaj mehkejša kot ubogo, zasleplje-no človeško srce . . .

*

V boj je šel in ni se vrnil. Zadela ga je kroglja in iti vedel ni, kako mu je ugasnila luč. Prešel je v nirvano in pustil za seboj živa, trpeča bitja. Tako drugi, tretji, deseti, stoti, tisoči in naprej do številke, kjer preneha vse pojmovanje, kjer je konec tudi žalosti.

A ne le smrt, tudi življenje zahteva svoje. Spomladi se je sejalo, okopavalo in posojalo zemlji, ki naj bi vrnila s stoterimi obrestmi. Prišel je čas žetve, a zastonj je čakalo polje onega, ki ga je bil rosil s svojim znojem. Prišli so nabogleni, otroci in starci, žene in dekleta in spravili to, kar je še ostalo, kar se jim ni pobralo in vrglo v žrelo demona vojne.

Kar je nenadomestljivega, bo ostalo nenadomestljivo, kar je nadomestljivega, se da nadomestiti in k temu naj pripomore vsak človek naše krvi, ki živi v tej deželi prostosti ter zre z žalostjo na onstran morja, kjer mu je tekla zibelka.

*

Premogar, ki se trudiš v globini rova, farmer, ki si se vrnil v tej deželi k poslu očetov, trkovec, obrtnik, podjetnik, uradnik in vsaki tega ali onega stana: pokaži sedaj še enkrat, kar si pokazal že neštetokrat, da imaš vedno odprto srce in odprte roke za trpečega brata svoje krvi.

Vsa slovenska društva v Ameriki, vsakega posameznega Slovenca in Slovenko pozivljamo, naj podpira z vso močjo akcijo, katero bomo sprožili tukaj. **ZBRATI HOČEMO SKLAD, KI NAJ BO KOLIKOR MOGOČE VELIK IN KI JE NAMENJEN ZA PODPORO NAJBEDNEJŠIH MED BEDNIMI V STARI DOMOVINI.** Nabrano svoto se bo poslalo v staro domovino kot dar ameriških Slovencev, ki so bili še vedno pripravljeni dejanski pomoči ne le posamezniku, temveč tudi celoti, slovenskemu narodu.

Za slovenski narod je prišla ura velike skušnje in v plemenitem započetju nas bodo brez dvoma vsi podpirali, brez razločka prepričanja in naziranja.

O posameznostih akcije bomo poročali v eni prihodnjih številk ter prosimo druge slovenske liste, naj ponatisnejo ta poziv.

Tej akciji se prav radi pridružimo tudi mi. Ljudstvo v stari domovini je brez lastne krivde prišlo v sedanjo stisko in nadlogo. Da podpiramo te naše rojake, je kolikor toliko naša dolžnost, dasi smo daleč od dežele, ktero moramo imenovati svojo domovino. Dasi nam pa ta domovina ni mogla dajati kruha, nas vendar vežejo z njo razne vezi, katerih ni mogoče pretrgati. Vsakdo izmed nas ima v starem kraju sorodnike, znance ali prijatelje, kteri so kolikor toliko prizadeti po sedanji evropski vojni. Naša dolžnost je torej, da priskočimo tem našim najbližjim bratom in sestram po krvi na pomoč. Slovenci smo že velikokrat pokazali, da imamo srce za svojega bližnjega. Izkažimo se tudi sedaj, in pomagajmo našim bratom in sestram v stari domovini, da jim če le mogoče, pomagamo iz revščine, v katero niso zabredli po svoji krivdi.

GREHI AVSTRIJSKE DIPLOMACIJE SE KAZNUJEJO.

Da je sedanjo nesrečno evropsko vojno zakrivila samo Avstrija, oziroma njeni nespretni diplomati, nam mora pač vsakdo pritrditi. Vse zavijanje in oporekanje ne pomaga nič. Če bi bila Avstrija pametna, ne bi smela zahtevati od Srbije takšnega sramotnega ponižanja, kakor ga je, ampak bi se mogel oni nesrečni dogodek, čin nezrelega mladiča v Sarajevu, ublažiti, valovi splošnega razburjenja bi se kmalu polegli, ako — ne bi imeli v Avstriji tako neumnih diplomatov.

Z diplomati Avstrija pač nima sreče. Za državnike se tam postavljajo ljudje, ki imajo največ masla na glavi, toda po rodu so "od stanu", kar je toliko, da so prav zatelebani, a imajo nekakšne predpravice do dobro plačanih služb. Raznovrstni plemenitniki sklepajo o usodi velike dežele, o katere notranjem ustroju in mišljenju raznih narodov imajo ravno toliko pojma, kolikor ga jim pač pripušča čitanje raznih čifutskih listov.

V Avstro-Ogrski nikakor niso mogli priti do prepričanja, da je tretjina vsega prebivalstva slovanska, in da se ta velika večina noče dati vkleniti v jarem. Na Slovanih se je jahalo, in ker je Slovan bolj ponižna duša, je stiskal fige v žepu in mirno trpel. Tuintam je kaj zarogovilil, a so ga puške in bajoneti kmalu spravile do prepričanja, da je za enkrat najboljše, ako je tih.

Vsled tega je dozorelo v brihtnih glavicah avstrijskih državnikov prepričanje, da je ves slovanski narod tak, da še rad poljublja bič, ki ga tepe Avstriji je dala usmrtitev prestoloki ga tepe. Avstriji je dala usmrtitev prestolokaže Jugoslovanstvu svojo moč. Avstrija je vedela prav dobro, da Srbi niso krivi umora, ampak treba je bilo pokazati svojemu, sicer mnogo slabejšemu, pa vendar kolikor toliko nevarnemu sosedu, da ga more kljub pretežni večini slovanskega prebivalstva v svoji deželi strahovati.

Kako grdo se je zmotila Avstrija! Misleč, da nažene majhno Srbijo z mokrimi cunjami v beg, se je morala kaj kmalu prepričati, da so jo njeni diplomati zopet enkrat grdo polomili in zavozili. Ne samo, da se Avstrija lahko sramuje svojih neuspehov, izzvala je s svojo nerodnostjo strašno krvavo klanje narodov, ki bode za vedno tvorilo grd madež v svetovni zgodovini.

Zakaj je bilo vsega tega treba! Kaj je povzročilo to strašno klanje v stari Evropi? Umor prestolonaslednikove dvojice v Sarajevi? Nikakor ne, ampak nerodna in nespretna avstrijska diplomacija, na katero pade vsa krivda!

VOJSKA TREH STOLETIJ.

Med 1618 in 1905 je bilo v celem, po sestavi Bodarta, 1700 bojnih spopadov, in sicer 1044 bitk na suhem, 122 bitk na morju, 490 obleganj in 44 kapitulacij. Najdalje je trejala vojska med Benetkami in Turčijo (1644 do 1699), torej nad 55 let. Najkrajša je bila med Karlom Albertom in Avstrijo (1849), ki je trajala šest dni. Francija je v omenjenem času največkrat prijela za orožje. Število njenih bitk znaša 1079 (622 na kopnem, 63 na morju, 332 obleganj in 32 kapitulacij), kar znaša povprečno 63 odstotkov. Avstrija izkazuje povprečno 48 odstotkov, Anglija 20, Rusija 19, Pruska 18, Španija 16, Turčija 12 odstotkov itd. Francija je imela v 1079 slučajih 584 zmag proti 495 porazom. Pruska in Angleška imata 60 odstotkov uspehov in 40 odstotkov porazov; Avstrija pa 42 odstotkov zmag; Španija 36 odstotkov. Francija se je od 1600 vojskovala proti 15 državam; proti Avstriji 262krat in 196krat z neuspehom. Anglija je zmagala v 120 slučajih, podlegla pa je v 155. Imela je v vojski s Španijo 119 uspehov in 45 porazov, s Holandijo 80 zmag in 63 porazov. V 8 vojskah med Francijo in Nemčijo, ki izkazuje 307 bitk, je dobila Francija 152 zmag in 155 blamaž. Francozi so pri Sedanu izgubili 28.000 mož, to je 40 odstotkov, Nemci pa 9000. Najdalje so Angleži oblegali mesto Gibraltar, od 1779 do 1782, torej 1167 dni. Na drugem mestu se je držal Kadiz, od 1810 do 1812, torej skupno 903 dni v angleško-španski vojni. Sebastopol se je ustavljal 346 dni. Port Artur 221 dni. Kandijo je 1669 branilo 20.000 Benečanvo proti 130.00 Turkom, 228 dni. Na tem kraju se je udalo Rusom 43.000 Turkov. Najstrašnejši del statistike tvori umrljivost. Pri Mukdenu je prišlo na 624.000 vojščakov 138.000 mrtvecev. Pri Sedanju je bil sorazmerje 122.000 proti 320.000, pri Borodinu 80.000 proti 246.000, pri Waterloo 45.000 proti 192.000, pri Zagrebu 63.000 proti 290.000, pri Draždanih 50.000 proti 300.000, pri Plevni 50.000 proti 163.000, pri Austerlitzu 46.000 proti 148.000, pri Solferinu 39.000 proti 273.000. Odgovornost za pravilnost teh številk moramo prepuščati zgoraj imenovanemu statistiku. Nič manj interesantna je statistika o vojskinih dogodkih zadnjih 40 let, katero povzamemo drugemu viru. Od 1878 je bilo 28 vojn, med katerimi je bilo več krvavih kolonialnih vojsk. Največja vojska evropskih narodov tega časa so: rusko-turška (1878, francoska kolonialna v Tunisu (1881), francoska ekspedicija v Madagaskar (1895), grško-turška vojska (1896), boj Italije proti Abesiniji (1897), špansko-amerikanska vojna (1898), burska vojna (1899), angleška ekspedicija v Sudan istega leta, vojska združenih velevlasti Evrope proti boksarjem na Kitajskem (1900), rusko-japonska vojna (1905), francoska maroška ekspedicija (1908), španско maroška ekspedicija (1909) in na 14 mestu italijansko-turška vojna (1911). Nemčija se je na bojišču borila le proti boksarjem. Na 15. mestu je omeniti nemško ekspedicijo v južno-zahodno Afriko nad Herero. Vojna, v katero se ni mešala nobena evropska sila, je bila med Japonsko in Kitajsko 1894. V novejšem času je treba prištevati tudi obe balkanski vojni. Na Nemčijo pripadajo v tem času dve vojni, na Francijo pet, od katerih so se izvršile vse po kolonijah, na Turčijo tri, na Italijo dve, na Japonsko dve, na Angšleško tri, tudi po kolonijah, in na Španijo dve. Poudariti je, da se je v teh slučajih ponajveč pritegnilo brodovje.

KOLIKO STRELIVA SE V MODERNI VOJSKI PORABI.

V sedanjih vojskah se porabi veliko več streliva, kakor v prejšnjih vojskah. Kar je umevno, ker se z modernim orožjem hitrejše strelja, kakor s starimi puškami in topovi. Ruski generalni štab je objavil o mandžurski vojski leta 1904—05 velezanimive podatke. Ob bitki pri Ljojanu je porabil povprečno vsak vojak 170, v bitki pri Sahu 195 in v bitki pri Mukdenu 196 patron. Seveda so to le povprečno proračunane številke, a polki, ki so bili zelo sovražniku izpostavljeni, so porabili še več patronov in je pri nekaterih polkih izstrelil posamezen pešec do 400 patron. Japonske tozadevne številke niso znane. V Nemško-francoski vojni 1870—71 je bilo povprečno iz vsake puške izstreljenih 56 patronov a v bitkah je znašala najvišja povprečna številka izstreljenih patronov do 200. Uporaba patronov se je torej od takrat že podvojila in potrojila. Po izkušnjah ob zadnji vojski na Balkanu cenijo strokovnjaki, da je izstrelil posamezni pešec-strelec 250 patronov. Naša in nemška armada sta glede na patrone primeroma na podlagi navedenih številk prav dobro preskrbljeni.

Tudi pri artiljeriji se je uporaba municije zelo pomnožila. Medtem ko je povprečno izstrelil posamezni top v bitki pri St. Privatu 53, v bitki pri Sedanu pa 37 strelov, in so le nekateri topovi dosegli najvišje število 200 strelov, se pa danes 200 strelov računa povprečno za vsako veliko bitko.

Vsak nemški armadni zbor je sedaj preskrbljen za vsak top za 385 strelov. V bitki pri Šahu je izstrelil posamezen top povprečno 130, v bitki pri Ljaojanu pa 240 strelov. Pri lahkih poljskih havbicah se število strelov primerno zniža.

KRAGUJEVAC.

Kragujevac je v zračni črti oddaljen od Belgrada približno 95 kilometrov. Z železnico se pelja iz Belgrada v Lapovo in potem po stranski progi, katere končna postaja je Kragujevac. Glasom voznega reda traja vožnja od tri četrt na 11. uro do pol štirih, torej štiri in tri četrt ure. Ta železniška proga je dolga 129 kilometrov.

Kragujevac je okrožno mesto in šteje danes nad 20.000 prebivalcev. Do leta 1842 je bila tu prestolnica srbskih knezov. Celokupno kragujevško okrožje meri 2300 km2 in šteje 200.000 prebivalcev.

Ko je Turčija 3. oktobra 1813 strla Karagjorgjevo revolucijo, je Karagjorgje pobegnil na avstrijska tla. Ostal je pa v deželi Miloš Obrenovič, ki je bil nato imenovan za načelnika v rudniškem in kragujevškem okrožju. Nadaljna gibanja med Srbi so dovedla do tega, da je sultan priznal Miloša Obrenoviča za dednega kneza. Kot tak je Miloš prestoloval večinoma v Kragujevcu, nekaj časa pa tudi v Požarevcu.

Kasneje so srbski knezi preložili svojo prestolico v Niš in potem v Belgrad, na kar je Kragujevac izgubil vsak političen pomen. Toliko večja pa je zadnja leta postala njegova važnost v vojnem oziru. Mesto leži ob Lepenici in ob železniški progi leži ob Lepenici in ob in ob želez. progi Lapovo-Kragujevac, zapadno od moravske proge. Konak kneza Milana Obrenoviča spominja še na nekdanje njegove politično važne dni. Danes mu dajejo ves njegov veliki pomen arzenal, tovarne za puške in streljivo in mlini za smodnik, ki se nahajajo 8 kilometrov zapadno v gorovju. Kragujevac je artiljerijsko in tehnično središče srbske armade. Tu so bile izdelane tudi usodne sarajevske bombe.

Velik, neumrjoč, stvarniku enak je v resnici umetnik, kateri iz svojega osrčja stvari podobe, ki jih je v svetem trenotku spočela njegova duša, ki jim je življenje dala njegova roka; podobe — kakor njihov stvarnik neumrjoče, katere bodo živele, dokler bodo veljale večne postave lepote in resnice.

Narodi poginejo le, ako se iztrebijo s silo, drugače pa nikoli ne, ako se le količkaj zavedajo. Ista usoda jih čaka le še, ako se raztresejo po prevelikem prostoru in se priseli med nje tuja narodnost, ki jih prekaša po številu in obilnosti.

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

Cenjeni rojaki!

Delavstvu naprotna klika je s silo dosegla, da so se razpisale volitve za odpoklic za 15. septembra 1914. Prizadet sera tudi jaz. Stal sem vedno na strani delavcev in na strani delavcev hočem ostati. Vedno sem bil in bom za pravice prebivalstva občine Eveleth, in edino to je povod, da sem delavskim nasprotnikom trn v peti. Rojaki volilci, Vi ste me izvolili mestnim komisarjem, in jaz trdno upam, da boste ostali mož beseda, in da boste oddali vaš glas dne 15. septembra zopet zato, da ostane Vaš rojak še zanaprej mestni komisar.

Joseph J. Brince.

Volilci na Eveleth!

Stranka, ki je zoperna delavskim interesom, je s silo dosegla, da so se razpisale volitve za odpoklic na dan 15. septembra. Prizadet je podpisani, zato ker je bil vedno za pravice, delavcev, in misli tudi za pravice delavcev vstrajati. Delavci, Vi ste me izvolili za župana. Vaši nasprotniki skušajo, da se mi vzame županstvo, zato ker ste bili Vi za me in jaz za Vas. Vdeležite se dne 15. septembra vsi volitve in oddajte svoj glas za pravično stvar. Pokažite, da ste v svobodni državi, pokažite onim, ki so zoper delavstvo in zoper Vas, da ste zavedni možje, ki držijo prvič dano besedo, pokažite, da imate zaupanje v sedanjega župana. Ne oddajte svojih glasov za odpoklic od Vas izvoljenega župana, ampak glasujte vsi, da ostane še zanaprej John Gleason župan občine Eveleth. Vi ste zaupali v me pri zadnjih volitvah in jaz tega zaupanja nisem zlorabil, zatoraj upam, da mi boste Vaše zaupanje skazali tudi pri volitvah dne 15. septembra. Vi za me, jaz za Vas.

John Gleason.

POZOR!

Vsi oni, kateri iz škodeželjnosti kradejo pridelke ali drugače poškodujejo moje posestvo ali "farmo" blizu Ely, naj si vzamejo na znanje, da kazen za tako delo ne bo izostala. Jaz ne želim nobenemu nič slabega, toda prizadeti, za katere že vem, bodejo si sami krivi, če jih zadene roka pravice.

(1x) MATH, KAPSCH.

ZEMLJEVID

obsegajoč 14 zemljevidnih kart se dobi pri Narodnem Vestniku za 75c. Zemljevid je posebne veljave z ozirom na sedanjo evropejsko vojsko, ker kaže našo ožjo staro domovino, Avstrijo, vse države Evrope in vse dele sveta. Ta zemljevid je v slovenskem jeziku;

Drugi zemljevid, ki kaže tudi evropejske države, ves svet, a je posebno natančen glede Rusko-japonske vojske, je dobiti za 25c.

PRIPOROČAM

NATURAL SANATORIUM

K. A. LEE,

331 No. 60 Ave. West Duluh,

za vsakovrstne bolezni. Mr. Lee zdravi z drgnjenjem in svežo vodo. On me je ozdravil medtem ko me ni mogel noben zdravnik.

Matt Prijanovič,
(9—28 z) **Virginia, Minn.**

NARODNA KNJIGOTRŽNICA

5410 WYOMING STREET -:- -:- DULUTH, MINN.

priporoča

SVOJO VELIKO ZALOGO PRIPOVEDNIH, POUČNIH IN MOLITVENIH KNJIG. — VELIKA IZBER DRAMATIČNIH IGER. — PIŠITE PO CENIK.

KADAR GRESTE V STARI KRAJ NAZAJ V STARI KRAJ ZAHTEVAJTE "TICKET" ZA

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

PIŠITE: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent ST. PAUL, MINN.

po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

Nova "ILIRIJA"

Slovenska naselbina pri Merril, Wisconsin

Vsem onim ki se zanimajo za farme; in, ki so nam že pisali, naznanjamo da smo odtvorili novo poslopje s pisarno na postaji v Merrill, kjer se lahko vsaki oglasi ki si ogleduje zemljo v teh krajih. Kupujte zemljo samo pri večjih industrijalnih mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina **"New Iliria"** leži do pet milj od mesta Merrill, z blizu 15000 prebivalci, veliko cvetočo industrijo, ki se po celej dolžini navadno hitro razvija. Glavna reka države. "Wisconsin river", teče mimo naselbine skoz naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem okraju. Par milj od naselbine so dve leto stari naseljenci, ki so letos zgradili novo hišo. Svet je najrodovitnejši v državi; nič peska nič kamenja; zemlja valovita kot morje, cega močvirja, s dobrim trdim lesom, ki se lahko proda. Cena samo $ na mesec, junij $16. Plačilni pogoji lahki, in po dogovoru. Kedor ne najde vse natančno opisano se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od industrijskih mest v gozde, glejte da bo Vaša zemlja hitro rasla v ceni, kar je mogoče le pri velikih industrijlnieh mestih s veliko bodočnostjo. Pišite po pojasnila

ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS.

Stephan Zgonc

javni notar in gostilničar

Rojakom jamčim za dobro postrežbo, pristnimi pijačami in unijskimi smodkami.

CHISHOLM, MINN. Telefon 83. 109 Lake Street

NAŠA BANKA NAJ BO VAŠA BANKA.

Z veseljem in brezplačno dajemo mi potrebne nasvete in pojasnila v raznih kupčijskih zadevah vsem onim, ki se obrnejo na nas v takih zadevah.

Posebno pozornost dajemo pri trgovskem čekovnem prometu posameznih oseb, tvrdk ali družb.

PRI HRANILNIH VLOGAH PLAČUJEMO PO 3 OD STOTI LETO

MINER'S STATE BANK, CHISHOLM, MINN.

Gospodarstvo, gospodinjstvo in znanstvo.

KAKO DOSEČI DOBRO ČREDO.

Mi smo prepričani, da je za Slovence najboljše, ako se posvetijo na farmi mlekarstvu. To smo že opetovano povdarjali, in pri tem zatrdilu bomo tudi ostali, zato ker se sklepa iz gospodarskih poročil, ki prihajajo iz vsakojakih virov, da so živinorejci povsod v najboljšem bdagostanju kar je farmerstva. Mlekarstvo je podvrženo najmanj nesrečam, in četudi je z mlekarstvom mnogo dela, vendar je v tej panogi kmetijstva vedno denar. Poleg tega pa vspeva v zvezi z mlekarstvom jako dobro tudi svinjereja, ki se debeli s posnetim mlekom. In tudi v svinjereji je lep denar. Samoumevno pa, da se mora mlekarstvo, kakor vsako drugo stvar, voditi na podlagi znanstvene ekonomije. Dejstvo je, da dosežejo napredni gospodarji iz posameznih krav po 250 do 350 funtov masla na leto, medtem ko dosežejo nazadnjaški farmerji iz sličnih krav mnogo manje mleka. Zato je pa treba, da se opremi vsak živinorejec z znanjem o umni živinoreji, ker vsaka stvar bo nekoliko pomagala k boljšemu vspehu.

Dejstvo je, da se dosežejo v mlekarstvu najboljši uspehi z najboljšimi mlekarskimi pasmami. Vendar je pa uspeh odvisen tudi od gospodarstva, od znanosti farmerja, in kolikor se naših ljudi tiče, jih je malo, katerim bi bilo priporočati, da si naj takoj v začetku farmerstva nabavijo čistokrvnih krav. Za začetnika, ki nima znanja o umni živinoreji je najbolje, da si kupi dobre navadne krave, "grade" ali celo "scrub", in se ne s temi kako doseči najboljši uspeh. Skušnje in uka je treba v vsakem podjetju, in tako tudi v živinoreji in v mlekarstvu. Opisali smo že nekoč razne pasme živine in njih vrline, in farmer naj se odloči takoj v začetku, katero pasmo hoče polagoma uvesti. Kdor hoče doseči najboljši uspeh v mlekarstvu, naj vpelje polagoma najboljše mlekarice. Zaveda naj se pa že vnaprej, da je njegov namen delati denar z mlekom, ker mlekarice nimajo skoro nobene veljave kot klavna živina.

Umni mlekar se mora predvsem prepričati, če so mu krave v dobiček ali v zgubo. To se pa ne more določiti v enem dnevu ali v enem mesecu, ampak vzelo bo leto dni in več, predno bo zamogel farmer z gotovostjo reči, katera krava mu prinaša dobiček, in katero krmi zastonj. Posluževati se mora pa tehnice in Babcock-ovega preskuševanja. Kako se to vpora blja, o tem smo že na tem mestu razpravljali. Mleko vsake krave se naj po molži stehta in zapiše pod ime dotične krave. Tudi naj se mleko preskusi in zapiše koliko maslene maščobe vsebuje. Farmer navečkrat nima prilike, da bi ta posel opravljal vsaki dan; naprava naj to preskušnjo vsakih petnajst dni, in koncem leta bo imel precej natančno sliko o vrednosti svoje črede in posameznih krav. Krave, ki ne dajo na leto vsaj 200 funtov maslene maščobe, naj ne bodo držati, in treba jih je polagoma nadomestiti z boljšimi. Nadalje naj vrže farmer vso pozornost na svojo čredo, in skuša naj z nakupom dobrih krav in z narastkom od dobrih mlekaric doseči kolikor mogoče več mleka iz posamezne krave.

Poleg iztrebljenja slabih krav je tudi glavna stvar, da si nabavi samo lepega čistokrvnega bika dobre pasme, katero stremi polagoma vpeljati. Bik je temelj črede, in z bikom, ki je naslednik starišev z dobrim mlekarskim rekordom, je mogoče že s prvim oplodenjem doseči krave, ki bodo dale mnogo več mleka kot jih matere. Ako bo farmer stremil umnim načinom zvišati količino in kakovost mleka, ni nobenega upraša-nja zakaj bi ne imel v svoji čredi same take krave, ki bodo dale od 300 do 400 in več maslene maščobe na leto. Da je velikanska razlika, če pokrmi farmer isto krmilo za dosego 150 ali pa 300 funtov maslene **maščobe na leto,** to bo menda vsakdo uvidel. V finančnem oziru znaša ta razlika okoli $40.— na leto pri vsaki kravi, in če ima mlekar ducat dobrih krav mesto ducat slabih, bo imel koncem leta okoli $500. — več v žepu.

Pri nakupu bika je pa treba previdnosti; kajti tudi med čistokrvno živino niso vsi biki dobri. Za izbiranje bika je treba vzeti čas. Dobri bik izvira navadno iz dobrih starišev in prastarišev. Kupi se naj le tak bik, kojega spremlja zanesljivi in popolen zapisnik iz več generacij njegovih prednikov. Izboljševati čredo s pomočjo bika vzame čas; zato pa ni spuščati krave ali kupovati tacega bika, za kojega nismo povsem gotovi, da izvira iz prednikov, kateri so bili znameniti radi produkcije mleka. Z dobrim bikom na čelu črede je storjen prvi korak v smeri k napredku v mlekarstvu. Druga važna stvar je pa, da držimo le telice od najboljših krav za pleme, in da jih vzgojimo z namenom doseči kolikor mogoče najboljše krave.

Tele je najbolje odstaviti od krave drugi ali tretji dan po povrženju. To se sicer lahko odloži, dokler nima krava normalno stanje mleka; vendar najboljše je, da se vzame tele čim prej v oskrbo in se navadi piti. Tudi za kravo je boljše, če je molžena, kakor če jo tele sesa. Mleko dobrih krav je navadno premastno za tele, ako se ga preveč nasesa. Tele naj dobi skozi dva tedna tri do štirikrat na dan toplo mleko svoje matere ali pa katere druge krave. Ako je mleko premastno, naj se zredči z mlačno vodo. Po preteku dveh tednov bo zadostovalo trikratno krmlenje na dan, in sicer je krmiti tele s toplim mlekom šest do osem tednov, ali še dlje, če je mrzlo vreme. Zadnje tedne naj se mleko vedno bolj meša z vodo, ali naj se pa krmi mleko, ki je nekolikko posneto, tako, da se bo tele po šestih tednih polagoma navadilo piti povsem posneto mleko. Koliko potrebuje tele mleka, se ne da natančno določiti; eno tele ga bo popilo mnogo več kot drugo, bolje je pa, da je tele malo lačno, kakor če bi imelo želodec preobložen. Preobložen želodec je povod neprebavljivosti in več drugih bolezni, zato naj se da teletu le toliko mleka kolikor je prav. Ako bo tele škrtalo z zobmi je to znak, da ne prebavljajo organi. Nekoliko stopljenega apna v mleku ali nekoliko "baking soda" bo navadno pomagalo. Posoda iz katere pije tele naj bo snažna, ker nesnažna posoda zna povzročiti drisko. Teleta je treba držati v suhem snažnem hlevu, kjer ni mrzlo, kjer je sveži zrak, in kjer lahko skače. Mlada teleta so rada skup, gledati je pa, da ne sesajo eden drugega.

NAPRAVA IN KRMLENJE SAJLEČ.

Uporaba sajleč za krmlenje živine je v splošni vporabi po vseh Zveznih državah, posebno pa tam, kjer je mlekarstvo razvito. Sajleč je najboljša in najcenejša krma, ki nadomestuje pašo in dela obilico mleka tudi po zimi.

Za sajleč se rabi največ koruza. En vzrok zato je, ker se pridela na akru več koruzne sajleč kakor katerikoli druge klaje. Tudi je koruzo ložje spraviti v sajlo, kakor pa pokositi, posušiti in spraviti krmo ali deteljo. V sajlo se spravlja sicer tudi lahko deteljo, vendar je ž njo ta napaka, da gnije, če ni zrak povsem izprešan iz nje. Najboljša kuruza za sajleč je ona, ki da največ zrnja na aker, zato ker je ravno zrnje poglavitni del sajleč. Sadi se naj toraj za sajleč ista kuruza, ki se sadi tudi za zrnje; vendar se pa naj sadi koruza za sajleč gosteje kot za zrnje.

Vendar pa naj ne bo toliko gosta, da bi jo ne bi bilo mogoče obdelovati, ker če pride v sajlo preveč raznega plevela, bo sajleč manj vreden Kruze za sajleč se pridela na akru od 4 do 20 ton, to je s steblovjem in listjem vred.

Za sajleč se tudi sadi sirk (sorghum), in sicer v onih krajih, kjer se pripeti rada suša. Sirk ne potrebuje toliko mokrote kot koruza zato je za suhe kraje jako pripravna rastlina za sajleč. Sadi se pa tudi lahko sirk in koruza zmešano. Koruza kakor sirk morata biti zrela za sajleč.

Tudi deteljo spravljajo nekateri v sajlo, vendar, če ni ravno pravočasno spravljena, bo dišala, in tudi mleko se bo navzelo tega duha. Deteljo je spraviti v sajlo kadar je v popolnem cvetju, in kadar so nekatere glave že odcvetele.

Tudi alfalfa ali lucerna, kravji grahor (cow peas), in soja fižol (soy beans) spravljajo nekateri v sajlo. Te pridelke je spraviti v sajlo z isto opreznostjo kot deteljo. Vendar je pa boljše, da se ti pridelki kakor tudi detelja spravijo suhi.

Predno se spravi koruza ali sirk v sajlo se mora sesekati. Tudi detelja in drugi pridelki naj se sesekajo predno gredo v sajlo. Na malih farmah se vrši sekanje navadno z roko, večji farmerji pa rabijo za ta posel stroj. Pri nakupu stroja je pa gledati, da ne bo premajhen, ker bi vzelo preveč časa, da se sajlo napolni.

Koruza za sajlo se seka v pol palca do en palec dolge kose. Krajši kosi so boljši, ker se bolj tesno vležejo, in tudi živina jih bolje prezveči in prebavi.

Če je koruza prezrela in presuha se mora zmočiti z vodo predno se dene v sajlo. Ako ni sajleč dovolj stlačena se bo vnela in bo plesnela.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

J. K. Eveleth, Minn. Da, prodajalec zamore odstopiti od pogodbe, dokler jo ni podpisal. Vsaka pogodba, bodisi pismena ali ustmena, ki se sklene v nedeljo, je neveljavna. Kar se tiče naplačila mora določiti sodnija. Zdravi.

A. M., Albion, N. Y. Domačija, bodisi v mestu ali na deželi, do vrednosti $1000.— je v državi New York nedotakljiva od strani upnikov. Ako je vaša farma po davkarski oceni vredna le $800.— Vam ne morejo upniki nič. Nedotakljivo je v državi New York tudi pohištvo do vrednosti $250.— dalje na farmi par konj in voz, orodje in druga osebna lastnina.

Tudi delavska plača za 60 dni je nedotakljiva.

Pišite kaj o letini in razmerah. Zdravi!

A. F. Salitpa, Ala. — Resnica; agenti zapeljali so že mnogo ljudi, in oni so krivi, da se narod boji farm. Mi dvomimo, če se živi kateri slovenskih agentov od kmetijstva in priznamo, da večina njih o kmetijstvu malo ve.

Kar se tiče države Wisconsin je podnebje dobro. Zima je sicer precej daljša in hujša kakor pri Krškem, vendar v splošnem je podnebje v Wisconsin zdravejše kot pri Vas v Alabami.

Zemlja je različna kakor povsod v tako velikanski ploskvi. Prerij v Wisconsin ni; pač je pa mnogo pogozdene zemlje, ki je ložje ali težje za čistiti. Kar se prsti tiče, je na severnem delu ob jezeru Superior, kacih 10 do 20 milj na široko, težka rudeča ilovka. Ta zemlja je jako dobra za živinorejca.

Južno od tega ilovnatega pasa se razteza peščeni svet, ki se prične v severozapadnem vogalu Polk county, in zadene deloma Burnett, Washburn, Douglas in Bayfield county. Vendar imajo pa te county tudi mnogo dobro zemlje. Peščeni pas se razteza tudi po vsej Vilas county, in deloma po Price, Oneida, Lincoln in Forest county. Tudi v Florence, Marinette, Oconto in Shawano county je precej peščene zemlje. V nekaterih krajih je plitko pod tem peskom ilovica, in taka zemljišča, so jako dobra za krompir. Vspevajo pa tudi kuruza, ajda, rež in drugo. Vendar mi bi Vam ne svetovali kupovati teh zemljišč, ker je večinoma pesek preglobok, da bi zamogel farmer računati na gotovost pridelka.

V okolici Park Falls je zemlja sicer dobra, a posuta je večinoma z okroglim kamenjem, ki se posebno pokaže, kadar se zemlja preorje. Mi poznamo tiste kraje osebno, in jih ne moremo priporočati, dokler je drugje dovolj dobre zemlje. V Taylor county pa kolikor je nam znano, je najti najboljša glinasta zemlja, na koji vspeva vse. Priporočali bi Vam pa, da si svet ogledate in izberete, predno štejete denar zanj. Za ceno ne vemo, mislimo da se vrti okoli $20.— za aker. Vpoštevajte pa dejstvo, da je draga zemlja v resnici najcenejša. Kedo vse lasti tam zemljo, ne vemo, zvedeli boste pa to lahko v vsaki tamkajšni vasi. Zdravi!

MISLEČE ŽIVALI.

Na Dunaju je pred nedavnim predaval monakovski privatni docent dr. K. Gruber o "mislečih živalih". Treba je predvsem konštatirati, da se stališče tega predavatelja popolnoma razlikuje od fantastičnih nazorov raznih "prijateljev živali", ki so v Nemčiji ustanovili svoj poseben list pod imenom "Duša živali", v katerem hočejo na vsak način zagovarjati hipotezo, da živali samostojno mislijo. Dr. Gruber je šel s stališča, da je treba razne nastope in pregibe živali, ki nas iznenadijo, n. pr. štetje ali tudi izgovarjanje celih besed pripisovati telepatiji t. j. prenašanju človeških misli na živali. Analogijo k temu, meni dr. Gruber, moremo dobtii tudi pri objektih, katerim brezdvomno ne bo nihče prišteval inteligenco, tako na primer pri mizah, ki tolčejo pri špiritističnih eancah. To, kar mizice, če položimo nanje roke, natolčejo, je vedno rezultat gotovega, časih nezavestnega, idejevega obzorja osebe ali oseb, ki sede pri mizi. Enako je to pri živalih. Žival se nauči gotovim gibom vsled dresiranja svojega učitelja. Začetkoma vrši žival te gibe n. pr. raznolično tolčenje za določene črke pod nadzorstvom in s pomočjo svojega učitelja. Te začetne pomoči pa pozneje ni treba in zdi se, kakor da bi žival "duševno" sama delovala. Seveda pa je žival v resnici še vedno pod vplivom svojega učitelja. Ne samo vede, marveč tudi nevede učinkuje oni, ki se bavi z živalmi, na te, da izvršuje razne "umetnosti". To so impulzi psihologično-energične vrste, s katerimi učinkuje učitelj. Te misleče živali torej niso nič druzega, nego nekaka vrsta mizic pri špiritističnih seancah, niso nič druzega, nego žive oves in meso uživajoče mizice, ki tolčejo, pri katerih pač ne moremo govoriti o kaki inteligenci, podobni človeški inteligenci. So samos troj, ki je odmev misli človeka, ki z njim operira. Tudi okolnost, da živali če govore ortografično pravilno, marveč samo fonetično, potrjuje naziranje, da živali reproduciraj.o samo ljudske misli. Dr. Gruber je n. pr. pripovedoval o čudežnem, takozvanem 'mislečem psu' Rolfu iz Mannheima, ki ga je vprašal, je li mu povzroči veliko bolest, če mu stopi na taco? Nato je pes odgovoril: sr w Fibr (sehr weh Fieber,) tedaj samo tako, kakor šinejo človeku misli v glavo, ne da bi jih še le razvrstil. Če žival ne uboga, ali če se ne prilizuje gospodarju, tedaj je temu vzrok ta, ker je gospodar izmučen, ali ker nima svojih misli dovolj urejenih, da bi mogel učinkovati na žival.

VELEVAŽNA POMOČ.

Bili smo nadvsem zadovoljni, ko smo prejeli neko pismo iz države Arkansas. Čita se tako-le: "Želim vas obvestiti, da sem prejel Trinerjevo ameriško grenko vino v popolnem redu. Ko sem vsega porabil, moram se izraziti, da je bilo velike koristi zame, in da se počutim zopet zdravega. Moja soproga, ki jo je neki zdravnik zdravil in brez vspeha, je tudi ozdravela s tem zdravilom. Zatorej se vam lepo zahvaliva. Mike Skovranek, Box 34, Denning, Ark." Trinerjevo ameriško grenko vino daje navadno popolno zadovoljstvo za domače potrebščine. Pomaga pri zaprtnici in notranjih prebavnih delih telesa, da pravilno delujejo. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovalec, 1333—3339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Vsaka družina morala bi imeti pri rokah Trinerjev liniment za skrajno silo. To zdravilo pomaga pri revmatizmu in za nevralične bolečine.

(Advertisement).

J. J. McDERMOTT
Nacijonalni golferski prvak od 1911 do 1913.

Kadenje poveča zabavo z "golf" če je fajfa nabasana s Tuxedo tobakom. Tuxedo da več zdrave zabave kot katerikoli drugi tobak.

ALEX CAMPBELL
Deželanski klub Brookline, Mass.

"Jaz sem vedno pripravljen pohvaliti Tuxedo tobak, čim dlje ga ranim, tem bolj ga ljubim. Njegov dišeč, tolažljiv okus je povod, da ga "golferji" najraje kadijo."

ALEX ROSS
Nacijonalni golferski prvak 1907 pravi.

"Tuxedo hladilen in mil, je tobak, kateri zadovoljuje kadilca. Več mojih tovarišev se strinja z menoj, in daje prednost Tuxedo."

Puši! Kadi!

KAKOR veseli človeka voziti se v naravi, tako je tudi čez vse prijetno kaditi izvrsten tobak. — **TUXEDO.** vožnja in kadenje to gre skup. Kadar greste v gozd ali v naravo, ne pozabite vzeti seboj škatlo **TUXEDO.**

Zabavajte se vse popoldne s **HUXEDO.** Nabašite fajfo s **TUXEDO** in kadili boste najboljši tobak. In kadar boste trudni, sedite, počite se in pušite **TUXEDO.** To je dober svet za vsakega.

Tuxedo

The Perfect Tobacco for Pipe and Cigarette

Vredno je, da poskusite **TUXEDO.** Posebno če Vas rad peče jezik in ne morete kaditi fajfe.

Če kadite **TUXEDO,** vas ne bo peklo, četudi ga kadite fajfo za fajfo, toliko fajf kolikor ga zamorete skaditi.

TUXEDO je napravljen edino iz zbranega, najboljšega, vmlajenega Burley tobaka. Narejen je po izvirnem "Tuxedo procesu", kateri odstrani vso žarkobo in razvije ter obudi vso čarobno milobo, duh in okus, ki je po naravi pridejan Burley tobačnem listu.

TUXEDO SE ZAMORE KUPITI VSEPOVSOD.

Znamenita zelena škatlja z zlatimi črkami, narejena tako, da gre ravno v žep..... **10c**

Pripravna vrečica, podvlečena znotraj z vodovarnim papirjem **5c**

V stekleni posodi 50c in 90c.

AMERICAN TOBACCO COMPANY.

GOSTILNO

rojaka

JOŽETA ŠUSTAR

201 East Northern Ave.,
PUEBLO, COLO.

se priporoča vsem rojakom radi prijazne postrežbe z izvrstno pijaco in smodkami.

Vi morate rabiti dobro moko

Zmotili se ne boste, če naročite
če hočete doseči dober uspeh s peko.

Duluth Universal moko
(Najboljša moka za kruh)

DULUTH UNIVERSAL MILLING COMPANY

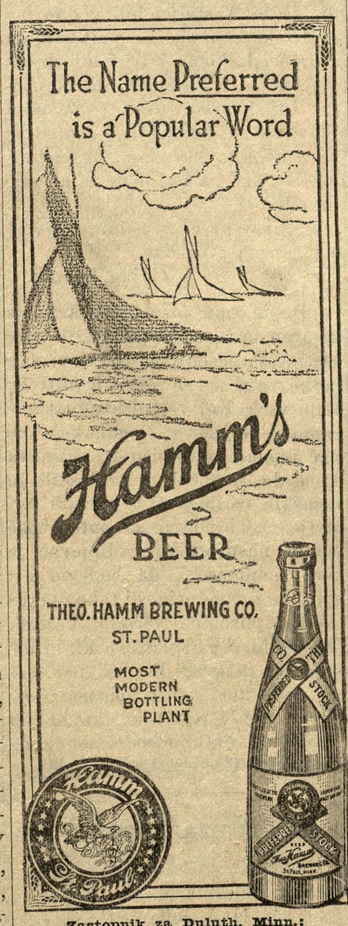

Zastopnik za Duluth, Minn.:
JAY W. ANDERSON,
352 West Michigan Street.
Tel.: Grand 1800.

Zastopnik za Virginia, Minn.:
B. BUSH.

Prodajam

Belo vino sodček po $35.00
Rudeče " " " 25.00
Tropinovo žganje, galona 2.50

Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico.

Z velespoštovanjem

A. W. EMERICH,
vinska trgovina in distilacija žganja,
16205 St. Clair Avenue, Collinwood Sta.
CLEVELAND, OHIO.

POZDRAVLJAM

vse moje prijatelje na Mountain Iron, posebno pa družino Simonič in družino Burja ob mojem odhodu na farmo v Grand Haven, Mich.

Duluth, Minn., 10. sept, 1914.
Geo Glavich.

LEPO ZEMLJIŠČE

40 akrov zemlje, 5 akrov sčiščenega, hiša iz hlodov, hlev, vodnjak in kopališče, 3½ milj jugovzhodno od Ely, ima na prodaj

. Mike Somero, Finish Stock Co.
(9—10 z) ELY, MINN.

Stari telefon: Cole 264-A.
Novi telefon: Calumet 436-L.

Frank Brand

—: TRGOVEC :—

Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM

201-203 Commonwealth Ave.,
NEW DULUTH, MINN.

Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne.

Dopisi.

Chicago, Ill.

Cenjeno uredništvo: — Dne 3. septembra je bil operiran v St. Marry's bolnišnici v Chicago, Ill., zastopnik Narodnega Vestnika iz Waukegana, rojak Matevž Ogrinc. Operacija se je posrečila.

Več delegatov se je na povratku s konvencije K. S. K. J., ki se je vršila v Milwaukee, Wis., oglasilo tukaj, kjer so si ogledali mesto. Delegat iz zapada, večkratni odbornik K. S. K. J., rojak Mihael Kraker se je radi rahlega zdravja podal od tu v Rochestern, Minn. Z njim se je odpeljal tudi delegat Fr. Petelin, ki namerava obiskati nekaj svojih prijateljev v Michigan. Oba rojaka sta prišla z Anaconda, Mont. Dalj časa se je mudil tukaj tudi zopet na novo izvoljeni gl. predsednik K. S. K. J. rojak Paul Schneller iz Calumet, Mich.

V nedeljo, dne 30. avg. se je vršil tukaj lep sprejem Č. S. bratske podporne Jednote, s sedanjim sedežem v New Yorku. V odboru za sprejem delegatov je bilo tudi več Slovencev, članov društva Slovenija, katero pripada omenjeni veliki češki organizaciji.

Delavske razmere so slabe, povsod je videti brezposelne delavce, ki ne morejo najti zaslužka. V sredini češke naselbine sem videl češko versko sekto, ki se naziva "Božja vojska". Pridigar je trdil, da je edini odpomoček proti vsem nadlogam in neprilikam sv. pismo. Slišal sem pa druge ljudi, ki so popolnoma opravičeno trdili, da bi bil za marsikaterega brezposelnega delavca košček kruha edina uteha. Ko to pišem, mi prihajajo na misel poročila starokrajskih časopisov, ki naznanjajo, da delijo v Ljubljani gospodične med vojake listke z molitvicami. Kaj pomaga vojaku taka molitev, ko mora iti v boj proti bratu. V božjih zapovedih se glasi: ne ubijaj!, Kristusovi nasledniki, rimo-katoliški duhovniki pa blagoslavljajo morilno orožje. Krvavo bratsko klanje v Evropi se vrši takorekoč pod patronanco duhovščine. Po cerkvah se moli, da naj "podeli Bog zmago našemu orožju"! To so odmevi današnje civilizacije.

Rodoljub.

Eveleth, Minn.

Cenjeni g. urednik: — Tudi tukaj v Evelethu imamo sedaj svojo vojsko, in Oliver družba je mobilizirala svoje kozake, da porazijo vse one, kateri niso njej po volji. Posebno sta ji na poti naš župan Gleason in komisar Brince, ker nočeta tako plesati, kakor žvižga kompanija. Svojo oblast so hoteli zopet pokazati pri občinski seji, ki se je vršila v torek dne 1. septembra. Župan Gleason je predložil na seji proračun za leto 1915. Gleasonova želja je, da bi se dovolil nekoliko večji znesek, da bi bilo mogoče izboljšati evelethske ulice, in jih nekoliko olepšati, kar bi bilo v resnici potrebno. Toda glej! Kompanija se je postavila temu po robu, češ, ako hočete imeti lepše in boljše ulice, si jih popravite sami, ali pa pridite k nam in nas lepo prosite za dovoljenje. J. D. Rockefeller ima 50 milj dolgo cesto, in to zadostuje, vi delavci pa, ki kupičite milijone za druge, greste pa lahko po ulici brez čižem, in po blatu je mehko. Družba je šla nadalje tako daleč, da je prepovedala jemati pesek za ceste. Takim razmeram je treba enkrat za vselej napraviti konec, zatorej volite pri volitvah dne 15. septembra za poraz kapitalistov.

Le složno in krepko na noge. Ne dajte se prevariti onim bossom, ki grozijo, da bodo vse jame zaprli, ako bode Gleason zopet izvoljen za župana. Ne verjemite jim tega, ker mora kompanija vsako leto toliko in toliko plačati lastnikom zemlje, pa če delajo ali ne. In da tem oderuhom ne gre rad cent izpod palca, nam je vsem znano.

Gonja proti Gleasonu se je začela le vsled tega, ker je župan izpolnil dane obljube in se poteguje za delavstvo. V New Duluth je zaprta jeklarna, od vseh krajev prihajajo poročila o slabih delavskih razmerah, toda tam nimajo ne Gleasona in ne Brince-a, pa je vendar slabo. Neumno je torej misliti, da bi bil mogoče Gleason kaj kriv. Nasprotno, določil je da se mora plačevati mestne delavce po $2.50 na dan za osemurno delo, medtem, ko so družbe znižale dnevno plačo svojim delavcem. Premislite torej nekoliko, kadar bodete dne 15 septembra volili.

Ako bi John J. Gleason in pa naš rojak Jos. Brince plačevala mestnim delavcem na dan po $1.75, da bi delalo samo par delavcev, potem bi bilo navsezadnje morebiti mogoče izhajati s kakimi $15.000, in množa bi imela velik kredit pri bossih. Ker pa privoščita tudi delavcu življenje, in ker plačujeta za osemurno delo $2.50 na dan, ter sta napravila proračun za 300.000, da bodo imeli delavci več dela, sta pa v očeh kompanije zanič. Kompanija plača za 14urno dnevno delo $2.00, in za to plačo mora biti delavec še pohleven. Sploh bi pa imeli kompanijsti najrajše, ako bi jim človek zastonj garal. Privoščijo nam itak nič, niti zraka ne pojamah.

Torej Slovenci in Hrvati, volilci in nevolilci, stopite na plan in pokažite z neumorno agitacijo in polnoštevilno udeležbo pri volitvah dne 15. septembra t. l., da se ne daste pod peto kapitalistom, ampak da ste zvesti na strani Gleasona in Brince-ta.

Pozdrav vsem zavednim Slovencem širom Amerike.

Zaveden Slovenec.

Chisholm, Minn.

Cenjeno uredništvo N. V.: — Prosim, priobčite te vrstice, ki so namenjene v prvi vrsti onim, ki mislijo, da bi moral N. V. zanje ekstra pisati in naznanjati javnosti avstrijske zmage, katerih ni.

Čudno se mi vidi od nekaterih rojakov, da morejo biti tako trčeni. Ali jih res ne bode nikdar srečala pamet. Zaganjajo se celo v uredništvo Narodnega Vestnika, ker piše o srbskih zmagah. Usojam si vprašati vse tiste, ki se tako potegujejo za Avstrijo, kakšen dobiček pričakujejo od tega, ako bi Avstrija natolkla Srbe in Ruse? In tudi, če bi končno Avstrija zmagala, mi Slovenci v Ameriki ne moremo pričakovati prav nič. Le dobro si zapomnite rojaki, da bodo imeli od te vojske profit samo kronani lenuhi, takozvani kralji in cesarji, za katere se sedaj mora klati in moriti ubogo ljudstvo.

Neumno se mi vidi, da se nekateri tako poganjajo za takozvano svojo "domovino" Avstrijo. Za nas Slovence takšna domovina nima prav nobenega pomena, ker ne moremo niti živeti v njej. To govorim iz lastne izkušnje, ker sem bil tam do 24. leta. Delal sem kot črna živina, pa si nisem mogel prihraniti toliko, da bi imel vožnji listek v Ameriko. Delal sem za prazen nič, hrano pa sem imel tako, da bi je niti psu ne privoščil. Seveda, takrat še nisem vedel, zakaj je vse to, danes sem pa nekoliko boljše poučen. Takrat nas je bilo na tisoče in tisoče takih siromakov, katere je tlačil avstrijski kapitalizem, mučiti smo se morali za smodnik, puške, meče, bojne ladje itd. To morilno orožje pa stane na milijone in milijone denarja, katerega se stisne iz ljudstva. Ljudstvo mora stradati, končno pa še dati svoje življenje v boju proti bratom delavcem drugih narodnosti, od katerih najbrže prej nikogar še videl ni.

"Krščanska" Avstrija je zanetila sedanji velikanski požar v Evropi. "Ne ubijaj"! se glasi božja zapoved, ali zanjo se sedanje čase nikdo več ne zmeni. Kdo se bode tedaj še potegoval za to mesarsko in krvoločno Avstrijo?

Tistim, ki ste tako vneti za Avstrijo, svetujem, da idete tja. Priliko imate, hajdite se klat in morit, da bode mogel N. V. pisati o avstrijskih zmagah. Ali pa ni dovolj korajže?

Doli z militarizmom, doli s klerikalizmom, in doli s kapitalizmom! Kadar tega več ne bode, bode zavladal mir med človeštvom in splošno blagostanje.

Matt Rihter.

Mullan, Idaho.

Spoštovano uredništvo: — Pred nekaj dnevi sem poročal o razmerah v Idaho, ki so bile že takrat bolj slabe, danes pa moram naznaniti še slabše novice. Dne 2. sept. smo izvedeli grede z dela domov, da bodo rudnik zaprli. Tega nismo hoteli verjeti, ali drugi dan smo se morali prepričati, da je ta vest resnična. Tako nas je sedaj okoli 200 delavcev na cesti. Zakaj so tako naglo zaprli ta bogati rudnik, mi ni znano. Omeniti moram, da je ta kompanija trgovala z vsem. Imela je svojo prodajalno in velik Boarding House, tako, da je največ denarja zopet prišlo nazaj v njeno blagajno. Kljub temu pa nas je sedaj družba vrgla na cesto. Večina je mnenja, da je tudi tega vzrok evropska vojska.

Pozdrav zavednim rojakom širom Amerike.

Geo Gornik.

Des Moines, Iowa.

Uredništvo Narodni Vestnik: — V štev. 70 Narodnega Vestnika sem čital, da se tuintam dobodo Slovenci, katerim se poročila v N. V. glede evropske vojne ne dopadejo. Pojasnilo od urednika, da on piše le to, kar pišejo tudi drugi listi, je sicer resnično, samo jaz nisem čital v nobenem drugem listu od veličastne zmage Srbov nad avstrijskimi četami. (Takšna poročila pošilja vsak dan listom Ass. Press. Op. urednika).

V angleških in nemških listih sem sicer čital poraz Avstrijcev (!), toda besede "veličastno" nisem videl v nobenem. (Ako poročajo listi, da so Avstrijci ponekodi izgubili cele polke, je vendar to veličastna zmaga nasprotnika, ali ne? Op. uredn.) Jaz ne simpatizujem z Avstrijo, ker sem prepričan, da ne bo ne delavec ne vojak imel drugega, nego sužnjost, pa bodisi da Avstrija zmaga ali propade. Vendar sem pa prepričan tudi, da Srbi in Rusi nimajo nič druzega pričakovati, manj pa še Avstrijci od srbske ali ruske vlade. To seveda, ako le-ti zmagajo. Omeniti pa moram, da bolj divjega (?) naroda ne poznam, kakor so narodi na Balkanu in v Rusiji. V nobeni drugi evropski deželi niso ljudje bolj zatirani, kakor ravno na Balkanu in v Rusiji.

Tamošnje razmere so meni precej dobro znane. Na Pruskem je razmeroma za delavca še najbolje. Toda drugim narodom ne maram ničesar očitati, tega ne, ker vem, da niso sami krivi, da niso izobraženi, ampak kriva je vlada, ki drži ljudstvo v temi in mu ne dovoli, da bi se izobrazil.

V Evropi je pa ni vlade, kjer bi se postopalo z narodom tako krivično, kakor ravno v Rusiji. Zatorej ne morem uvideti, zakaj bi kolikor toliko podpirali pobijanje siromašnega naroda v prid kapitala in aristokracije. Samo ti bodo imeli korist, pa naj zmaga ta ali oni.

Mnogo je naročnikov N. V., ki imajo svojce v vojski, ki morajo prelivati kri po nedolžnem. Med temi je tudi moj lastni brat. Prepričan sem nadalje, da v Avstriji niso same babe, ampak da je med raznimi narodi mnogo junakov (priznavamo, posebno slovenskih. Op. uredn.) Čudno se mi tedaj vidi, da bi Avstrijci bili vedno poraženi. Popolnoma se pa strinjam s predsednikom Združenih držav Wilsonom, ki zahteva, da poročajo listi nepristransko. Zavedni Slovenec in delavec naj simpatizira z ubogim narodom, ki zastonj preliva kri, pa naj bode te ali one narodnosti.

Pozdrav vsem zavednim Slovencem širom Amerike.

Mike Krantz.

(Dopis smo priobčili, ker je stvaren in uljudno pisan. Stvarne kritike se ne bojimo, toda pri najboljši volji ne moremo ugoditi željam vseh. Kot vestni kronisti moramo zabeležévati vesti, kakršne pač imamo. Dopisnik priznava sam, da je čital v angleških in nemških listih vesti o porazih Avstrije. Ti porazi so potem pač zmage nasprotnikov. Umevno je tudi samoposebi, da bodemo avstrijske zmage prinesli tako, kakor dobimo poročila. Narodni Vestnik je popolnoma nepristranski, in obsoja kot delavski list sedanjo vojno, toda kot časnik prinaša poročila z bojišč pač tako, kakor jih dobi. To pojasnilo bode menda zadovoljilo. Uredništvo).

PISMA IZ STARE DOMOVINE.

Nekateri naši somišljeniki so nam poslali pisma od svojcev v stari domovini, v katerih poročajo le-ti o sedanjih žalostnih tamošnjih razmerah. Ker ta pisma naše rojake gotovo zanimajo, jih priobčimo v naslednjem, ter se priporočamo drugim rojakom, da nam pošljejo slična pisma, ako so jih prejeli. Pisma na zahtevo vrnemo, in kar je druge privatne vsebine seveda ne objavimo. Dosedaj smo dobili na razpolago sledeča pisma:

Luče, Sav. dolina, Spodnje Štajersko, 28. julija 1914.

Predragi brat: — Najprej Te prav prisrčno pozdravim in Ti naznanim, da je Lojz dobil Tvoje pismo, vendar ni mogel odgovoriti, ker je nenadoma prišlo povelje, da mora odriniti k vojakom.

Ne morem Ti popisati, kakšna žalost je tukaj, ker do 42. leta so morali oditi k vojakom vsi možje, med njimi tudi moj mož. Sedaj sem ostala na tem velikem posestvu sama z družino in majhnimi otroci. A zaupam na tistega, kateri je vodja čez vse vojske, na Vsegamogočnega nad nami, da nas tisti ne bode zapustil, in če je njegova sv. volja, nam še ohrani našega prehranitelja. Sam Bog naj čuva nad njim in njegov angelj naj ga spremlja.

Prosim Te, piši mi kaj, ker ne morem Ti popisati, kako je meni dolgčas, saj kaj takšnega me še ni zadelo. — Drugih novic ni, vse je po stari navadi, vreme je slabo, vedno dežuje in ni nam pričakovati kaj dobrega.

Mlada Jurčkova je tudi umrla, in Albin je prevzel gospodarstvo čez, a je sedaj tudi poklican k vojakom. Toraj dragi brat, spomni se nas, ter sam Bog daj, da bi bil Ti bolj vesel, kakor sem jaz.

Sprejmi tisočere pozdrave od vseh nas, posebno pa od Tvoje sestre

Marije....

Pripis: Če dobiš kakšen poklic, Te lepo prosim, ne obotavljaj se in takoj pridi, drugače potem ne smeš več semkaj.

Nadlesk pri Ložu, 9. avg. 1914.

Dragi sin: — Sem sprejela Tvoje pismo, kakor tudi brata. Najprej Te srčno pozdravljamo vsi trije, ter se Ti zahvaljujemo za pismo. Sem počakala dva dni z odgovorom, da Ti morem bolj natanko popisati, kako strašno hudo nam je bilo, ko smo izvedeli novico o umoru našega prestolonaslednika in njegove soproge. Res, vsakega mora pretresti strah vspričo take smrti. Na vojsko so šli: Sinčev Jakob, Urhov Janez, Bločenov Matevž in Pavlič Lojze. Kar se tiče mož rezervistov so šli: Serpan Janez. Šuštarjev Janez in Kozlov France. Vsa vas je bila skupaj, ko so sedli v voz na Mekužovem gorišču. Vsi smo jokali, ko so nam klicali: Zbogom, zbogom, ter nam priporočali, naj molimo zanje. One so tudi vpoklicali, ki so pri letošnjem naboru ostali. Tudi Tvoj brat France pojde, ako bode sila in vsi taki iz naše vasi. Bog jim pomagaj, da bi zmagali sovražnika. Ogleduhov se klati vse polno povsod. V Trstu so prijeli tri Srbe, ki so bili v žensko obleko preoblečeni, ter so imeli bombe pri sebi. Na Rakeku so tudi dva v ženski obleki prijeli. Imela sta košarice pri sebi, ter sta prodajala jedila. V teh sta imela skrite bombe. Nadalje so vjeli enega v mnihа preoblečenega, drugega pa v duhovniško obleko. Lahko se reče, da Bog pomaga pri zasledovanju vohunov. Stiska je sedaj huda; kar so imeli prodajalci zaloge, so ljudje, ki imajo denar, vse pokupili. Brez denarja se ne dobi v trgovinah na upanje niti za eno krono. Bela moka je 30 krajcarjev kila, ajdova 28 kr. in koruzna 14 kr. Bele moke ne dajo nobenemu več kot dve kili. Zdaj so napravili šrango ter zaprli cesto pred Pavličkovo hišo. Orožniški stražmojster je odredil, da naj se postavijo šrange po vsej fari. Poleg vsake šrange je postavil šest mož straže, ki je oborožena s puškami in sekirami. Dva ogleduška avtomobila so že zajeli, enega pa še ne. Dobili smo brzojav, da so ga sledili do kočevskega mesta, kjer jim je izginil v gozdu. Sedaj prežijo na njega povsod.

Te še enkrat pozdravljamo vsi trije

Mati in brata.

Podmelec, Goriško.

Dragi moj sin: — Kar trese se mi roka od žalosti, ko Ti pišem te vrstice. Nikdar nisem mislila, da bodem na stara leta dočakala grozovitosti. Pomisli, dragi sin: — Filip je šel prvi v ogenj, za ostala dva, Deziderij in Josip, pa še sama ne vem, kam so ju poslali. Vsi trije služijo pri tržaškemu 97. polku. Moj brat, podžupan Murovec mi je naznanil, da Ti moram takoj brzojaviti, da prideš tudi Ti. Orožniški načelnik mi je pa povedal, da bo vseeno dobro, če ti pišemo. Stori kakor veš in znaš, samo prosim toliko glej, da bodeš smel še nazaj v stari kraj. Pravijo, da bo vsak ustreljen, kdor se ne javi. Rada bi Te še enkrat videla in najrajši bi videla, da bi živel v bližini mene, zatorej prosim glej, da se to ne onemogoči. Mihaeli, Tvoji ljubljeni sestri so tudi vpoklicali soproga v vojsko. Neki ženski je tukaj od žalosti počilo srce, ko so ji odvedli moža na vojsko. Sploh vladajo tukaj sedaj tako žalostne razmere, da Ti ne morem vsega popisati. O bratih ne vem še ničesar.

Te pozdravlja Tvoja

Mati.

To pismo je bilo oddano na pošto v starem kraju dne 28. julija, dospelo je sem pa še le dne 6. septembra. Take žalostne razmere so bile že tedaj, kaj šele more biti danes.

95 AKROV NAJBOLJŠE ZEMLJE

je naprodaj v slovenski naselbini na Greaney, Minn. Zemlja je blizu šole in cerkve. Za podrobnosti se obrnite v slovenskem jeziku na

PAT GREANEY,
(9—17 z) GREANEY, MINN.

Velika razprodaja fonografov

Ta krasna COLUMBIA IV. TALKING MACHINE ima jako mil, čist in glasen glas. Omarica je velika in krasna, ter je izdelana iz hrastovega lesa, je 12 palcev široka in 7 palcev visoka. Rog je črno emajliran, okinčan z rožami, zlato obrobljen in jamčen za 15 let. Ta stroj je stal $40.00, vendar radi velike tekme pošljemo ta krasni stroj z 12 najboljših slovanskih skladb, katere sami zberete iz cenika, vštevši 50 igel za samo

$17.50

na lahka odplačila po $1.00 na mesec.

Mi tudi prodajamo znane VICTOR TALKING MACHINE in boljše COLUMBIA GRAMOFONE na lahka odplačila. Pišite po naš ilustrovan cenik. Poslali ga bomo ZASTONJ.

SAUL BIRNS, 117 Second Ave. Dept. 47, NEW YORK

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik"

ELCO THEATRE
AURORA, MINNESOTA.

Vam vedno nudi najboljše premikajoče slike, petje in dramatične predstave. — Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare. — Vstopnina vedno samo 5c in 10c. — Začetek vsak večer ob pol osmi uri. Za nedelje imamo posebne programe. NE ZAMUDITE JIH.

Mi imamo najboljše automobile za prevažanje po celem Range. Kadar se hočete peljati, vprašajte pri nas za cene, katere so najnižje. NAŠA POSEBNOST JE ZAPRTI AVTOMOBIL za poroke, krste in pogrebe. Odprto noč in dan.

TELEON 64.

SANDBERG (SMOLEY) BRATJE, lastniki

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠIRNOVA ULICA ŠTEV. 3 — KRANJSKO
NAJVEČJA IN NAJVARNEJŠA SLOVENSKA HRANILNICA.

Prometa koncem leta 1912 700.5 milijonov kron. — Stanje hranilnih vlog 43.5 milijonov kron. — zervni zaklad hranilnice 1.330.000 kron.

obrestuje po 4½% brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošilja le na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "šparkaso". Naznanite takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov pišite razločno in natančno.

Izključena je vsaka špekulacijain izguba vloženega denarja.

V prejšnjih letih.

Velikokrat slišimo, kako so naši pradedje živeli in kako so bili zdravi. Živeli so vedno po zahtevah narave in brez vsake razkošnosti. Sicer je pa to absolutno nemogoče za ljudi, ki žive v mestih, da bi jim dalo tako življenje zadovoljstvo. Nenavadno življenje, kakor primanjkljaj svežega zraka in solnčne svitlobe, vplivajo zelo slabo na nas in nas prisilijo, da moramo iskati zdravila, katera pomagajo vzdržati naše prebavne organe pri pravem delovanju. Kot tako zdravilo je dobro poznano

Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Prvi učinek tega zdravila je, da očisti vse zaostale tvarine, ki ne bi smele biti tam, posebno ostanke neprebavne hrane, ki so se vstavili v drobu. Ti stari ostanki jedil zastrupljajo celi život. Drugo sredstvo je, ojačiti notranje organe in tako preprečiti ponovno bolezen. Mi priporočamo nadaljšo uporabo tega zdravila

V BOLEZNI ŽELODCA
V BOLEZNI JETER
V BOLEZNI ČREVESJA.

To zdravilo navadno daje popolno zadovolnost in sicer zato, ker prinaša pomoč. Ravnotako je v raznih drugih slučajih, kot pri zapeki, nervoznosti slabosti, bolečinah in ujedi, bledi in rumeni barvi kože, zgubi moči, lenem životu, zgubi apetita in izgubi spanca.

DOBI SE V LEKARNAH.

JOS. TRINER,
IZDELOVALEC
1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL.

TRINERJEV LINIMENT je precej močno zdravilo, lahko se ga pomeša z oljčnim oljem. Večkrat se pripeti, da bolečine v udih, sklepih in mišicah prenehajo že pri prvi uporabi. Imejte ga vedno doma pri rokah, da je lahko takoj rabite, ako je treba.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Stotnik se je razgovarjal poluglasno z ostalimi oficirji, in Dušan, ki je razumel nekoliko turško, je posnel vsebino razgovora po ujetih drobtinah:

"Na višji ukaz iz Stambula . . . Nevarni bolgarski revolucionarji . . ."

"Torej je bil vendar Halil bej!" je vzkliknil zamolklo in hitel raztolmačit tovarišem te besede.

"Nom d' un chien!" je zagodrnjal Esteournelle. "Bolgarski revolucionarji . . . tristo vragov! Prav rad bi bil bolgarski revolucionar, a na prostem, s puško v roki in par teh simpatičnih ljudi pred seboj — a nalašč zdaj, ko sam ne maram . . . samo da se vgodi volja Halila beja, nom de Dieu! Čujte, gospod kapetan!" je viknil stotniku po francoski. "Ali se je mogoče razgovarjati tukaj v kulturnem jeziku? Mi nismo nikaki bolgarski revolucionarji, marveč državljani tujih velesil, in zahtevamo, da se to rešpektira! Naše potne listine so v redu, ki bi ga privoščil turškim financam in turški justici! . . ."

Med tem kratkim, a jedrnatim nagovorom so se oficirji ozrli in pomerili jetnike začudeno in prezirno. Stotnik pa je stopil bliže, nasmehnil se hladno kakor človek, zavedajoč se svoje oblasti in odgovornosti, ter odgovoril v najčistejši frančoščini:

"Prav žal mi je, gospoda! Nam je rečeno, da ste bolgarski anarhisti, torej ste in ostanete, dokler ne dobimo drugačnega navodila. Kar se tiče vaših listin, so lahko ponarejene. Svojo nedolžnost pa boste imeli itak priliko dokazati pred vojnim sodiščem — kakor vsa punterska sodrga, ki je padla te dni v roke pravice. Sodišču se zagovarjajte, ne meni! . . ."

To rekši je zaklical turško povelje in se obrnil v stran.

K jetnikom je pristopil oduren narednik in šest mož z nasajenimi bajoneti.

"Gospodje!" je kriknil Wheeler, ki ga je bila zapustila njegova angleška hladnokrvnost, "pomnite, da zlostavljate angleškega državljana! . . ."

Stotnik se je zasmejal rezko in prezirno ter skomizgnil z rameni.

Val krvi je planil poročniku v lice; v očeh mu je zažarela iskra blaznega srda, in Dušan je videl, da je pripravljen planiti v brezupno borbo s sirovimi neprijatelji.

"Za božjo voljo, ne!" mu je kriknil zamolklo. "Vse je izgubljeno, ako se prenaglite . . . Rotim vas, ostanite mirni!"

Nato se je obrnil k naredniku in mu velel po turško:

"Pripravljeni smo! . . ."

Odvedli so jih po umazanih hodnikih in jih zaprli v ječo, ki je morala biti izmed boljših v tej zgradbi solz in vzdihovanja: v temo jetništva jim je padal pramen blede mesečine skozi lino visoko tam pod stropom; bila je tako ozka, da nihče ne bi bil spravil glave skozi njo, in zaprta z močnim kovanim križem.

Težka vrata so se zaprla z zamolklim treskom: obdala jih je zloveča samota zaporov, v kateri spremljajo leni tek minut samo koraki straže na hodniku in gluhi odmevi kletev in ječanja, dušeči se ob nesmiljenju debelih zidov . . .

"Bratci", je menil Kazakov polglasno, "ostanimo zdaj tihi in poslušajmo svoje misli, da ne zmotimo drug drugega."

"Kako!" je vzkliknil Estournelle. "Tebi se zdi kraj menda pripraven, da zasnuješ v njem globoko filozofijo človekoljubja?"

"To ne," je odgovoril Rus z veliko resnostjo. "A naši revolucionarji so mi pravili vedno, da se porodi človeku v tistem trenotku, ko se zapro za njim vrata ječe, prvi načrt za beg . . ."

Te besede so zvenele čudno ironično spričo dejstva, da jih je obdajalo meter debelo nerazrušno zidovje, okrog katerega so korakale goste straže z nasajenimi bajoneti in napetimi petelini. Kako predolbsti ta kamen, kako uiti paznosti krvolokov? Jankovič in Francoz sta se nehote zasmejala; Dušan pa je menil:

"Naš brat ima prav; zaupanje v lastno bistroumnost je naša edina rešitev. Ne dajmo se potreti osuplosti in brezupju; bodimo močni v svoji volji, pa nam niti zidovje Beas-kule ne bo predebelo, da najdemo pot v svobodo."

"Mislite?" je dejal Wheeler, ki se je bil pač najbolj pomiril. "Eh, kako malo bi potrebovali moči in volje, ako bi mogli sporočiti Mr. Brownu, da naj navrta stene naše ječe z rumenim zlatom. Koliko pa imamo pri sebi, gospodje?"

Izkazalo se je, da bi zbrala vsa petorica kvečjemu tristo frankov: tako ceno je bilo škoda misliti na prostost. Vrhu tega je pripomnil Dušan čisto pravilno:

"Nemogoče je. Za denar, ki ga imamo pri sebi, nas ne izpuste: lahko nam ga vzamejo tako, saj nas imajo vsvoji oblasti. Denar za podkupljenje bi moral priti od zunaj. Mnogo bo že, ako se nam posreči pridobiti kakega vojaka, da gre in obvesti Browna, Ivana, Marka in mojega brata, ki so ostali — Bog bodi zahvaljen! — na ladji . . ."

"Samo da nas ne bi šli iskat, ko se ne vrnemo ob času," je menil Mihajlo Jankovič. "Potem jih čaka ista usoda. Zdaj je jasno, da preže na ladijo, pripravljeni, prijeti vsakogar, kdor stopi na suho."

"Zanje se ne bojim," je ugovarjal Dušan. "Ivan in Miloš sta obljubila, da ne zapustita ladije, dokler se mi ne vrnemo; zavedati se morata tudi, da nam ne moreta pomagati v neznanem mestu. In to, da nas ni nazaj, jima bo v svarilo in opozorilo . . . Počakala bosta, da se vrne Marko, ki je šel iskat tovarišev; in da Marka ne ujame nihče, stavim glavo!"

"Bila je tudi pretežka izguba," je menil Jankovič. "V Carigradu je poginil Jovo, tu nam zmanjka Marka — polovico upanja bi morali pokopati."

"Ni se bati, ni se bati! Marko ve, koliko previdnosti je treba na sovražnih tleh; in to, da sedimo tu, je le kazen, da se nismo zaupali njegovemu vodstvu . . ."

S topo bolečine v dušah so sedeli na lesenem odru, ki je služil bednim jetnikom v ležišče.

Zdajci pa je dvignil Mihajlo glavo in potegnil zrak skozi nozdrvi.

"Gospodje . . . ali se vam ne zdi čuden ta zrak?"

"Zatohlo je," se je oglasil poročnik Wheeler.

"Zatohlo!" Tudi Dušan je zasopel; toda vsi so slišali, kako je nekaj mahoma odsekalo njegov glasni dih. "Gospodje . . . to je nekaj drugega . . ."

In že je vzkliknil z zamolklo grozo:

"Po krvi diši! . . ."

"Ali je mogoče?" Tovariši so osupnili. "Kako veste to?"

"Poznam ta duh . . . ta sladkobni, mastni vonj po krvi. Bil sem parkrat v Makedoniji na četovanju; ako ležiš in streljaš in se razteka poleg tebe kri ubitega tovariša . . . potem ne pozabiš nikoli več, kakšen je duh krvi."

Premolknil je, kakor da opazuje z napetostjo vseh svojih živcev. Nato je ponovil trdovratno:

"Po krvi diši . . . Niti pol dneva ni preteklo, odkar so zaklali v tej ječi človeka."

Vsi so čutili zdaj v nosnicah grozotno izparino rdeče vlage; dvigala se je od blizu — človek bi rekel, tik izpred njih.

(Dalje prihodnjič.)

Prihajač.

Povest. — Spisal Dr. Fr. Detela.

(Dalje.)

"Kako si shujšala!" je dejal Tine in jo objel. "Ali si bila bolna?"

"Bolna ne," je odgovorila ona, "ampak hudo se nam je godilo vsem skupaj doma." In pogovarjala sta se o vseh važnih in nevažnih rečeh, držala se za roke in se veselila drug drugega. Po dvorišču pa je razgrajal Janez in vpil, da naj se mu plača, kar je zaslužil, ker je nit te tlake.

"Tega lopova," je dejal Tine ves bled od jeze, "bom jaz še dabes pretepel kakor ajdovico, če ne bode molčal."

Oh, Tine," je tožila sestra, "ti ne veš, kak križ imamo z družino! Toda kaj hočemo? Trpeti moramo!"

"Kaj! To trpeti? Strela božja!" se je jezil brat. "Prodajmo rajši vso kmetijo ali pa dajmo v najem." Janez je obmolknil, ko je prišel Tine na dvorišče, a hodil je semtertja kakor osa in se pridušal na tihem.

"Fant!" mu je dejal Tine, miren na videz, "spravi skupaj vse svoje reči in poberi se od hiše."

"Pojdem," je odgovoril oni trmast, "o pojdem; ne bo treba dvakrat reči. A plačati me je treba poprej!"

"V desetih minutah doboš vse," je dejal Tine in hitel k materi in ji rahlo očital, kako more imeti pri hiši takega človeka; kar plača naj ga, zakaj on ga je zapodil od hiše. Mati je prebledela in šla po denar v klet, in ker ga tu ni bilo zadosti, v gornjo sobo, kjer je bila že tolikokrat vse pregledala. Nič ni našla in poklicala je sina.

"Tine," mu je dejala v neizrečeni zadregi, "denarja ni zadosti pri hiši."

"Tako!" je dejal sin, neprijetno iznenaden. "Jaz sem nekaj prinesel od vojakov." Doložil je ves svoj imetek, in komaj je zadostovalo. Ženeza so odpravili, in odleglo je Tinetu. Ko pa je sedela družina pri mizi, je začel Matija modrovati. "Veste kaj, mati?" je dejal počasi. "Jaz pojdem tudi proč. Nič prav se mi ne dopade več pri vaši hiši. Kar plačajte me, pa bode." Mati je ugovarjala, da naj ostane še do Janeza, in ni ji branil Tine, ki je vedel, kako trdo je za denar; a Matija se ni dal pregovoriti. "Kaj počnem brez Janeza!" je gonil venomer. "Vi doboste drugega, ki bo nemara še pridnejši od mene: kar dajte mu, kar sem zaslužil!" Tine je šepnil materi nekaj na uho in dejal Matiju, da dobode tudi on plačilo takoj.

"To je moška beseda", je menil Matija in zajemal mirno iz sklede na mizi. Tine pa je stopil k Čedinovim. O kako so se ga razveselili! Stari Čedin ga je objel kakor svojega sina; mati ga je prijela za eno roko, Peter za drugo in potisnili so ga za mizo in zastavili mu pot, češ, nikaj ga ne izpuste pred večerom. Tinetu pa je bilo težko pri srcu, ko je videl tako iskreno ljubezen in mislil, s kako sitno prošnjo je prišel. Kar z besedo ni mogel na dan; a treba je bilo govoriti. Pravil je, kake težave imajo doma s posli, in da je zapodil oba hlapca, a da brez denarja nima pri rokah. Videlo se mu je na zardelem licu, kako težka mu je ta izpoved, in Čedin ni pustil, da bi bil izgovoril. Ponudil mu je več, ko je potreboval Tine, in le veselil se, da mu more storiti tak dobrega.

"To je prav", je dejal, "da si pognal ta dva lenuha. To sta bila toča za Vaše polje!"

"A sedaj nimate nikogar," je pristavil Peter. "Kaj ne, da ne? Veš kaj! Jaz grem s Teboj. Trden res še nisem tako, kakor sem bil prej, pomagal pa že bom, in doma me ni treba. V nedeljo pojdeva pa drugih iskat."

"Tako je prav, Peter," je dejal oče Čedin in spremljal fanta ves srečen. "Ali to-le kaj poznaš?" je vprašal Tineta smeje se in kazal na Franco, ki se je sukala po dvorišču in se obračala proč. Tine ji je podal roko in vprašal, če se ga še spominja

"Kaj pa da!" je dejala ona. "Pozabil si le ti name."

"Jaz?" se je čudil Tine.

"Ti, ti!" je odvrnila ona brzo, in napela so se ji usta na jezo. "V veži sem stala prej, in vse si videl, samo mene ne."

Razžaljena se je obrnila stran; zakaj še smejal se je Tine.

XVII.

Glej, zelen je z nova gaj,
Solnčno je nebo,
Zemlja cvete kot nekdaj,
Živo in lepo.

Zaupljivo in iskreno je pozdravil Peter mater Mejačevo in omenil, s kako žalostjo je zvedel smrt njegovega moža. Priljudno mu je odzdravila žena, a meglica stare mržnje je zastavljala še pot žarku prave prijaznosti. Minica pa je stala za materjo in pogledovala Petra vsa rdeča, in nemirno ji je bolelo srce, dokler je ni mladenič prijel za roko in jo veselo vprašal, če ga hoče za hlapca. Pogledala je v zveste njegove oči in tako veselo vest brala iz njih, da ni mogla odgovoriti ničesar od burne radosti; stisnila mu je roko in mu šepetala pozdrav in dobro srečo.

Fanta sta šla veselo na delo. Tine na polje in Peter opravljat živino. Ko je pa Minica prinesla Petru malice, jo je prijel za obe roke in jo vprašal, koliko časa da se bosta še kujala.

"Ti si se prvi začel, Peter", je dejala ona in uprla vanj oči

"Zato pa tudi prvi končam"! je on odvrnil in objel srečno deklico. Vzajemne sreče radostnih čuvstev ne bi si bila mogla dopovedati z besedami; a zgovorno so pričale oči.

Proti večeru je prišel Tine domov, in ker se je bil njegov prihod takoj raznesel po vasi, so se pripodili vsi postopači, ki so se držali prej Stržena. S krikom in vikom so pozdravljali Tineta, ki jim pa ni kazal posebno prijaznega obraza. "Hoj, Tine!" je kričal njih glavar, "koliko nam boš plačal vina nocoj, da bomo pili na Tvoje zdravje?"

"Ne kaplje ne!" je odvrnil Tine.

"Ha, ha, ha!" se je zakrohotal celi zbor. "Tine, ti briješ norce. Ali ne veš, da je človek norcev hitro sit, vina pa ne? Prinesi ga no! Denarja res da nimamo, a žejni smo."

Tine se ni dal omajati, in ko so spoznali fantje, da je vse bridka resnica, so se jim pobesili nosovi, in šli so. "Skisal se je," to je bila njih sodba, in pusto se jim je to zdelo.

Mladi prijatelji pa so sedeli zopet skupaj, in zdajpazdaj je prisedla tudi Mejačka in poslušala prijateljske razgovore Ko se je poslavljal Peter za eno noč, mu je stisnila Minica kitico rožmarina v roke. "To kitico," je šepetala, "sem ti bila namenila, ko si odhajal v vojake. Čakala sem te takrat in nisem te pričakala; a pričakala sem te sedaj in kitica vsajena tudi."

(Dalje prihodnjič).

HRVATSKO.

Krvave demonstracije v Brodu na Savi. Iz Broda na Savi brzojavljajo: Tukaj so velike protisrbske demonstracije. Med Hrvati vlada nepopisno navdušenje. Nekoliko Srbov, med njimi glasoviti Petrovački, so ustreljeni od orožnikov zaradi klicev: "Živio kralj Peter" in zaradi protiavstrijskih demonstracij.

Senzacionelne aretacije v Kotoru. Zaprta sta v Kotoru akademik Vladimir Čupovič, pri katerem je bila nepričakovana hišna preiskava, in državni poslanec dr. Božidar Vukotič. Ta aretacija državnega poslanca je vzbudila v mestu silno senzacijo, ker ni bil poslan v kriminalni zapor, ampak je bil v spremstvu orožnikov poslan v trdnjavo sv. Ivana in tamkaj zaprt.

Srbski špijoni preoblečeni v ženske. Iz Makarske v Dalmaciji poročajo z dne 27. julija: Zaradi vojnega stanja prepozno došla brzojavka. Tukaj so danes zjutraj in sinoči aretirali štiri srbske špijone. Bile so ženske. Ko so jih pripeljali na policijo in preiskali, se je dokazalo, da so to srbski častniki preoblečeni v žensko obleko. Pri njih so našli orožje in nekaj bomb. Pri preiskavi so izjavili, da so prišli v Avstrijo z namenom, da uničijo čim več ljudi, ki niso Srbi. Pripoveduje se, da se v okolici nahaja še več takih špijonov. Ravno ta dan je bil aretiran mlad fant, ki je zapleten v sarajevsko zaroto.

Srbske predrznosti. Iz Zagreba poročajo: Pri Zagrebu je neka srbska žena hotela razstreliti železniški most. Ko so jo prijeli, je rekla, da je še več bomb v trgovini Petra Nikoliča in Nikola Čuka. Ovadba glede Nikoliča ni imela podlage, pač pa so v trgovini Nikola Čuka v Zagrebu našli 6 bomb v masti. Hrvatje so na to demolirali srbske trgovine v Zagrebu, posebno ono Nikola Čuka. Tudi opravo v hiši predsednika hrvaškega sabora Srba Medakoviča so demolirali. Nato je bil proglašen preki sod. V Sarajevu so nekateri Srbi zopet izzivali, nakar so Hrvatje in Mohamedanci zopet napadli hotel Evropa. V Karlovcu je neki srbski profesor iz eBlgrada poizkušal atentat na most. Napadalca so aretirali.

RAZNO.

Interesanten proces. Iz Londona poročajo: Lordska zbornica se je te dni kot najvišje sodišče bavila z jako interesantnim slučajem. Neki rudar se je pred dvema letoma ponesrečil pri nesreči v rudokopu. Družba, pri kateri je bil zaposlen, mu je skozi osemnajst mesecev izplačevala odškodnino, pred pol leta pa je prenehala plačevati to odškodnino ter izjavila, da je sedaj zopet zdrav in da more zopet delati. Rudar pa je trdil, da se je v teh osemnajstih mesecih, ko je moral proti svoji volji počivati, tako zredil, da ne more več opravljati svoje službe. "Moja debelost", je rekel, "je neposredna posledica nedelavnosti, ki je nisem sam želel. Zahvaliti se imam za debeli trebuh, ki me ovira, da ne morem iti na delo, zdravniku, ki me je zdravil ter odredil, da moram biti popolnoma miren. Trebuh je torej posledica nezgode. Vsled tega imam pravico, da se mi še vnaprej plačuje odškodnina zaradi delanezmožnosti . . ." Prva instanca je zavrnila tožitelja, toda vzklicno sodišče je ugodilo tožitelju ter obsodilo družbo, da mu mora še vnaprej plačevati rento. Slednjič se je lordska zbornica pečala s tem slučajem. Ta je razsodila, da debelost ni posledica nezgode, marveč naraven pojav. Rudar ne bo dobival več svoje rente, pač pa so sodni stroški, ki jih bo morala plačati družba, mnogo večji, nego odškodnina, ki bi jo morala družba skozi več let plačevati debelemu rudarju.

ZNAK DOBRE OBLEKE
THE Columbia Clothing Co
DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR
Cena za vse enaka. — Obleka za moške in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.
Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.
V to banko vlaga država svoje vrednosti.
Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

5 pristnih pijač in te so

Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.
A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

FIRST NATIONAL BANK
Chisholm - - Minn.
Kapital $25.000. Preostanek $29.318.
Osebna odgovornost $5,000.000.
Obrestuje denar po 3%
Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.
Posebno pozornost dajemo Slovencem.
Pridite in se prepricajte!

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

Prodajam
parobrodne in železniške listke
na vse kraje v staro domovino.
Prodajam lote pri velikanski JEKLARNI United States Steel korporacije v
Gary in New Duluth, Minn.
PRODAJAM
farme in neobdelano zemljišče v Taylor County
Wis., po jako ugodnih cenah. Neobdelano zemljišče od $12.00 naprej. — Zavarujem poslopja, pohištvo in blago proti požaru in škodi po viharju. Zastopam stare in poštene družbe, ki poravnajo škodo v najkrajšem času.
Max Volčanšek
Jones Street, nasproti pošte Eveleth, Minn.

First National Bank,
EVELETH, MINN.
Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.
KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00
Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.
Parobrodni listi za vse črte.
Placamo obresti po 3 od sto.

ZAPISNIK

ZBOROVANJA PRIPRAVLJALNEGA ODBORA ZA ZDRUŽITEV SLOVENSKIH NAPREDNIH IN SVOBODOMISELNIH JEDNOT IN ZVEZ.

Dopoldanska seja dne 23. avgusta.

Navzoči so Zavrtnik, Hrast, Konda, Sitter, Aleš in kakih 20 članov prizadetih jednot in zvez.

Zapisnik zadnje seje se prečita in sprejme začasno.

Konda vpraša, ali je mogoče, da se dve organizaciji, ki ste inkorporirani v enijnisti državi, lahko združiti.

Sitter pojasnuje in čita iz zakonika ter prečita razsodbe višjega sodišča. Iz njegovih izvajanj sledi, da se organizaciji lahko združiti, ako za združitev glasuje dvetretjinska večina vseh članov.

Mladič meni, da se ne moremo združiti, dokler ne najdemo prave poti.

Sitter pojasnjuje iz zakonika, da imamo pravo pot in vrhutega še protekcijo zakona.

Konda meni, da naj se, ako se izvrši združitev s S. N. P. J. izvrši potem na ta način, da se vsi člani obvarujejo pred vsako izgubo.

Zavertnik odgovarja, da naj se izdajo članom novi certifikati za tisto vsoto, kot so zavarovani, pa bodo člani obvarovani vsake izgube.

Sitter meni, da se certifikati lahko indorsirajo.

Verderber omenja, da dva sodnika ne izrečeta o eni in isti stvari enake sodbe; zato se ne smemo ozirati na sodnijske razsodbe, ampak nadaljujmo delo za združitev.

Konda omeni, da je češki advokat Geringer, ki je sedaj časnikar, iskal pot za združitev čeških jednot. Danes pa pravi, da je združitev nemogoča, ker ne more najti zakonite poti za združitev.

Mladič omeni, da ni zakona za in proti združitvi.

Verderbar pravi, da je bil mogoče nekoč Geringer za združitev, mogoče je danes proti. Sploh se ni treba ozirati na advokate, ker vsakdo drugače svetuje.

Zavertnik predlaga zaključek debate. Se sprejme.

Konda vpraša, kaj je br. Hrast menil s kompromisom.

Hrast pojasni, da ste dve poti za združenje: potom splošnega glasovanja in konvencije. Kljub temu se pa lahko združimo za en predlog ali tako pot, ki bo ugajala vsem.

Zavertnik omeni, da je najprvo potrebno, da se članstvo izreče potom splošnega glasovanja na kakšen način naj se združimo, ker bo veljalo za medsebojno pogodbo, kar bo članstvo sprejelo s splošnim glasovanjem.

K stvari govori Kaker.

Sitter omeni, da se stvar slika bolj težka, kot je v resnici.

Zavrtnik izjavi, da naj bi imele vse organizacije, ki so pravilno oddale svoje premoženje S. N. P. J., pravico poslati delegate, delegatinje in gl. odbore na šesto redno konvencijo S. N. P. J. v smislu svojih pravil.

Konda povdarja, da je boljše, da se, ako ne mislita zastopnika S. N. P. J. odnehati od svojih dosedanjih predlogov, takoj razidemo ter ne vlečemo članstva še nadalje z obljubami za nos, kajti S. S. P. Z. se ne bo nikoli združila, ako ne pride do skupne konvencije.

Zavertnik pojasni, da to velja za jednote in zveze, ki se hočejo združiti potom splošnega glasovanja.

V debato poseže Aleš, Kaker, Mladič in Konda; Zavertnik predlaga, da se zaključi debata. Sprejeto.

Po končani debati stavi Zavertnik predlog, da naj se stavi članstvu vseh prizadetih jednot in zvez sledeče vprašanje, o katerem naj odloči s splošnim glasovanjem:

Ali naj se članstvo prizadetih jednot, zvez in društev združi s S. N. P. J. potom splošnega glasovanja in se zaključi združitev za prizadete jednote, zveze in društva na šesti in skupni redni konvenciji S. N. P. J., na kateri konvenciji naj imajo sedež in glas delegati, delegatinje in glavni odbori vseh prizadetih organizacij.

Zavertnik pojasni k temu predlogu, da je S. N. P. J. nemogoče, sklicati izvanredno konvencijo, ker zahtevajo pravila, da mora zanjo glasovati tričetrtinska večina vsega članstva, medtem ko se za premestitev redne konvencije potrebuje le dvetretinjska večina, in da bi se nekatere organizacije rade združile brez konvencije.

Konda stavi protipredlog, ki se glasi:

Ali naj se članstvo prizadetih jednot, zvez in društev združi s S. N. P. J. potom splošne konvencije, na kateri naj imajo delegati, delegatinje in glavni odbori vseh prizadetih organizacij enake pravice.

Konda vpraša, ali je sedež in glas istovetno z enakimi pravicami.

Zavertnik pojasni, kdor ima sedež in glas, lahko stavi predloge, glasuje o njih, lahko kandidira in je izvoljen. Sedež in glas pomeni toliko, kot enake pravice. Končno priporoča, da naj odpadejo vse do sedaj stavljene resolucije, ker se bodo predlogi izdelali še le potem, ko se bo članstvo osvojilo enega teh predlogov.

Pripravljalni odbor, sklene, da se oba predloga predložita članstvu, da odloči o njima s splošnim glasovanjem Sprejme se tudi, da se pripravljalni odbor snide na skupni seji štirinajst dni po priobčenju rezultata splošnega glasovanja o teh predlogih, da se izdelajo vse važne točke, ki naj tvorijo medsebojno pogodbo pri združenju.

Nadalje se sklene, da se članstvu prizadetih jednot in zvez predlože naslednja vprašanja:

1.) Ali naj se pri združeni organizaciji uvede le odškodninski sklad, kakor je danes uveljavljen pri mnogih prizadetih organizacijah?

2.) Ali naj uvede združena organizacija odškodninski sklad in so člani po izplačilu odškodnine še deležni posmrtnine, ako v smislu pravil in ustave še nadalje plačujejo asesment v posmrtninski sklad?

3.) Ali naj združena organizacija uvede penzijski sklad?

4.) Ali naj združena organizacija ustanovi zavetišče?

O teh točkah naj glasuje članstvo, da dobi tako pripravljalni odbor podlago, na kateri naj izdela načrt za pravila združene organizacije.

Konda vpraša, kedaj prenehа javna debata v listih.

Nato predlaga Zavertnik, da naj takoj preneha javna debata v listih o resolucijah, dovoli naj se pa debatirati le društvu sv. Barbare o svojih notranjih zadevah, kar se tiče spora glede združitve med gl. odborom in članstvom. Se sprejme.

Zavertnik predlaga, da plačajo troške za seje pripravljalnega odbora vse prizadete organizacije po številu članstva.

Aleš predlaga, da se članom pripravljalnega odbora plača dnevnice po $4.00.

Sitter predlaga, da se stroški razdele na podlagi zadnjega letnega poročila organizacij

Hrast predlaga, da S. N. P. J. izplača vse stroške za seje in jih potem predsednik pripravljalnega odbora iztirja od drugih organizacij in potem vrne S. N. P. J. Po kratki debati se sprejmejo vsi štirje predlogi.

Frank Aleš, zapisnikar.

VOJNI POLOŽAJ.

Iz Berolina in Bordeaux, v katerem slednjem mestu se nahaja novi sedež francoske vlade, ni dobiti posebnih novih poročil. Iz Londona naznanjajo, da so zavezniki potisnili Nemce nazaj, da imajo zavezniki zaznamovati veliko uspehov. Desno krilo nemške armade pod poveljstvom generala Klucka je bilo vrženo nazaj. Druga nemška maaska armada je naletela na zaveznike, ki se nahajajo v dobro utrjenih postojankah; razen tega se mora boriti tudi proti raznim neprilikam. Nemci se nahajajo na tako neugodnem terenu, da se bodo morali najbrže podati. Drugi maaski armadi hiti na pomoč nemška armada pod poveljstvom generala von Buelowa, ki je oblegal utrjeno taborišče Francozov pri Chalons-sur-Marne.

Nemci se izgovarjajo, da so morali strogo postopati proti prebivalstvu v krajih, kamor so prišli. Kakor zatrjujejo, so ljudje zahrbtno streljali nanje. Nemški cesar je protestiral pri predsedniku Wilsonu proti temu, da rabijo baje Angleži in Francozi takozvane "dum-dum" krogle. Te krogle napravljajo strašne rane in povzročajo velikanske bolečine.

Poveljnik angleških čet, Sir John French poroča, da se morajo **Nemci povsod umikati. Začasno se vršijo tri velike bitke. Nemške čete so po prejšnjih navideznih uspehih in sedanjih porazih malodane popolnoma demoralizirane. Trije milijoni se vojskujejo v vojni črti, ki je dolga 100 milj.**

Z bojišč na rusko-avstrijski meji se poroča, da je poslala Avstrija na fronto samo slovanske polke, od katerih so bili nekateri popolnoma uničeni. Tudi nad Srbe je **poslala Avstrija Slovane! V bitkah ob rusko-avstrijski meji so pa Rusi spoznali svoje slovanske brate, ter so preko njihovih glav streljali na Nemce, Madžare in Lahe.**

Vojaški opazovalci položaja so mnenja, da se bode sedaj zaveznikom z lahkoto posrečilo se zagvozditi med nemško desno in levo krilo. Takšen strategičen uspeh bi bil največje nevarnosti za nemško desno krilo.

Da so zavezniki zadnje dni dosegli takšne uspehe, se pripisuje deloma prihodu indijskih čet na fronto. Izkrcala sta se dva indijska infanterijska polka in ena kavalerijska brigada.

PADLI GENERALI.

Berolin, Nemčija, 9. sept. — Lista padlih je narasla z imeni dveh nadaljnih generalov. In sicer sta padla general von Gotha in general Nieland. Princ Wilhelm von Hessen je bil v neki bitki v Franciji ranjen na prsi.

RUSI V BEROLIN.

London, Anglija, 9. sept. — Listu "Evening News" brzojavljajo iz Rima, da je ruski car Nikolaj za trdno sklenil, priti na čelu svojih čet v Berolinu. Ta svoj sklep je naznanil v proklamaciji, ki se glasi: "Za trdno sem se odločil, da pridem s svojo armado v Pariz, in če bi me stalo moj zadnji vinar!"

SIMPATIZIRANJE Z RUSI.

London, Anglija, sept. 9. — Iz Bukaresta brzojavljajo, da se je Romuncev polotilo velikansko navdušenje, ko so zaznali za zmage Rusov v Galiciji. Na tisoče in tisoče broječa množica je demonstrirala po ulicah v prilog Rusiji.

BITKA NA MORJU.

Pariz, Francija, 9. sept. — Iz Bordeaux se naznanja neki časnikarski agenturi, da sta francoski križarki "Conde" ter "Decartes", in angleška križarka "Bristol" potopile dve nemški trgovski ladji.

TRGOVSKE LADJE.

New York, N. Y., 9. sept. — Edine nemške trgovske ladje, ki se nahajajo začasno na Atlantskem oceanu, so parniki "Graecia", "Kronprinz Wilhelm", "Brandenburg", ter "Nekar". Največji parnik teh je "Kronprinz Wilhelm", ki se je odpeljal dne 3. avgusta naložen s premogom iz New Yorka. Tudi na drugih ladjah je tovor. Potnikov na njih ni veliko.

NEMŠKE ZMAGE.

Berolin, Nemčija, 9. sept. — (brzojavnim potom na Associated Press). — Iz vojaškega glavnega stana naznanjajo danes oficijelno, da je močna francoska trdnjava ob Sombre padla. Nemcem je padlo v pest 40,000 ujetnikov, med katerimi se nahajajo štirje francoski generali. Poleg tega so zaplenili 400 topov.

Ta trdnjava je bila opremljena z vsemi najmodernejšimi napravami, in je veljala v Franciji za nezavzetno. Nahaja se v francoskem departmentu du Nord, 6 milj daleč od belgijske meje.

Trdnjavske zgradbe so obstreljevali Nemci nad en teden. Glasom neke londonske brzojavke z dne 5. sept. je obstajala posadka večinoma iz angleških čet (?).

UMIKANJE NEMCEV.

Pariz, Francija, 9. sept. — Danes popoldne je bilo oficijelno naznanjeno, da je splošen položaj za dovoljiv. Nemško desno krilo se umika pred angleškimi četami nazaj, in francoski centrum prodira naprej. Ne desnem krilu je ves neizpremenjeno.

"OCEANIC" POTOPLJEN.

London, Anglija, 10. sept. — Od angleške mornarice v pomožno križarko izpremenjeni parnik "Oceanic" od White Star črte je bil na severni obali Skotske razbit in uničen. Vsi častniki in možtvo so bili rešeni. Parnik "Oceanic" je nastopil svojo zadnjo vožnjo iz New Yorka v Southampton dne 8. avgusta, nakar ga je prevzela vlada. Potrjuje se nadalje, da se je angleška križarka "Pathfinder" potopila na Severnem morju. Napadla jo je neka nemška topničarka.

NEMŠKO BRODOVJE.

London, Anglija, 10. sept. — —List "Daily Telegraph" je dobil brzojavna poročila, glasom katerih je bilo opaziti iz Kodanja na Danskem nemško brodovje v Botniškem morskem zalivu. Brodvje je štelo 36 vojnih ladij.

OJAČENJE ANGLEŠKE VOJNE SILE.

London, Anglija, 10. sept. — Ministrski predsednik Asquith je naprosil parlament, naj dovoli še pol milijona mož za armado.

NEMČIJA MORA BITI UNIČENA.

Washington, D. C., 10. sept. — Poslanik Page je brzojavno naznanil predsedniku Wilsonu, da je sklenila Velika Britanija ne odnehati, dokler Nemčija ne bode popolnoma poražena.

BITKA PRI LVOVU.

London, Anglija, 10. sept. — V sredo so brzojavili Reuterjevi časnikarski agenturi, da se je pri Lvovu začela nova bitka med avstrijskimi in ruskimi četami.

IZOLIRANJE NEMČIJE.

Rim, Italija. 10. sept. — "Giornale d' Italija piše, da angleško-francosko brodovje v Adriji radi tega noče odločnejše nastopiti proti Avstriji, ker je tako Anglija kakor Francija navsezadnje kljub sedanjemu vojnemu stanju naklonjena habsburški monarhiji. Ti dve deželi hočeta spraviti Avstrijo do prepričanja, da je grdo nasedla s svojim prijateljstvom z Nemčijo, ter bi jo radi izolirali od Berolina.

Omenjeni list opisuje položaj Avstrije za zelo kritičen, ker so Rusi uničili polke, v katerih so Nemci in Madžari. Avstrija se ne more zanesti na slovanske in italijanske polke v boju proti Rusiji, Srbiji in Črnigori.

MOČ IN ČILOST

se pojavljata v zdravem telesu samo. Ako ste slabotni, lahko iščete vzrok v želodcu. Uživajte Severov elodčni grenčec (Severa's Stomach Bitters) v časih, da si obdržite zdravo slast, moč in čilost. Storite kakor je storil g. Joe Dočekal iz Clutier, Iowa, ki piše: Po porabljenju ene steklenice Severovega elodčnega grenčeca sem imel boljšo slast in ko sem porabil drugo steklenico, sem ozdravel." — Zoper zapeko, neprebavo, slabo prebavo, zgubo slasti, ponavljajočo mrzlico — rabite Severov želodčni grenčec. V lekarnah cena 50 centov in $1.00. Zahtevajte Severovega. Ako vas lekarnar ne more založiti, vas bomo mi. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Elco Theatre

ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.

aše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik.

rabite znano in zanesljivo domače sredstvo

Richter-jev ANCHOR PAIN-EXPELLER.

Navodilo za vporabo je na listu, ki je ovit okoli steklenice.

Cena 25c in 50c v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.

74-80 Washington Street

NEW YORK, N. Y.

NEMCI NA POMOČ.

London. Anglija, 10. sept. — "Times" je dobil od svojega petrogradskega poročevalca sledeče brzojavno poročilo:

"Kakor sem izvedel, se pomiče nemška armadna kolona ob Visli, da priskoči težko ogroženim Avstrijcem na pomoč. Nemške čete prodirajo proti Censtohovu in Kielce.

RAZPRODAJA KNJIG.

Narodna biblioteka, nepopolna, 6 snopičev,	— .60c
Narodna biblioteka, nepopolna, 14 snopičev,	— $1.5.
Vjetnik na Galeji	20c
Kako postanemo stari	35,,
Poduk novopriseljencem z zemljevidom Združ. držav	35,,
Nihilist	25,,
Roman Johana	20,,
Slov. angl. slovnica	1. —
Pravila dostojnosti	—. 25c
Pripovedke za mladino	—. 25,,
Solnce in dež	—. 25,,
Ženinom in nevestam. Spisal škof Ant. Bonav. Jeglič	$—.25c
Razne nabožne slike po 25c komad	

Te knjige so iz stare zaloge in ene so nekoliko umazane, ker so bile v izložbenem oknu, zato so cene tako nizke. Poštnina je všteta. Naročila je nasloviti na:

Narodni Vestnik,
405 W. Michigan Str.,
Duluth, Minn.

POZOR, ROJAKI!

Dobil sem iz Washingtona za svoje zdravila serialno številko, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem čakanju se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju las, kakoršne še dosedaj ni bilo na svetu, od katere moškim in ženskam gosti in dolgi lasje nič popolno zrastejo, ne bodo več izpadali in ne osiveli. — Ravno tako zrastejo moškim v štih tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah ter križicah v 8. dneh popolnoma ozdravim; kurja očesa, bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, jamčim s $500. Pišite po cenik, kateregi pošljem zastonj. — **JAKOB WAHCIC 1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.**

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN

poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča

VODSTVO.

DR. B. J. STAHMAN
ZOBOZDRAVNIK

uraduje za stalno poleg banke, prva vrata od Kovačevega saloona.

URADNE URE:
Od 9. do 12. ure dopoldne.
Od 2. do 5. ure popoldne.
Od 7. do 8. ure zvečer.

Druge ure po dogovoru.

Izdeluje vsa v zobodravniško stroko spadajoča dela brez bolečin.

CENE NIZKE.

NAŠI ZASTOPNIKI.

..Vsak tajnik postaje Slov. kat. podp. društva sv. Barbare je pooblaščen pobirati naročnino za "Narodni Vestnik" ter nas zastopati za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar Chisholm, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.
Ignac Heglar, Buhl.
Vincenc Mikulich, Aurora.
Martin Grahek, Section 30.
Marko Majerle, Hibbing in Kitzville.
Frank Oven, Rauch in Silverdale.

MICHIGAN:

John Plautz, Calumet.
Joseph Butala, Ahmeek.
Mike Muhvich, Baltic.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.
Frank Meh, 243—1st Ave., Milwaukee.
Alojz Golob, 304 Franklin St., Port Washington.

ILLINOIS:

Josip Novak, 206—3rd St., La Salle.
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.
Frank Mally, Joliet, Ill.
Frank Goličnik, Panama, Ill.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Tony Prosen, Granville.
Dominik Jerše, Virden.
Frank Kreffel, Nokomis.

INDIANA:

N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.
Frank Baudek, 2605 W. Michigan St., Indianapolis.
Frank Krebs, Universal.
Louis Rudman, 737 N. Holmes Str., Indianapolis.

PENNSYLVANIA:

Ivan Pajk. Conemaugh
John Šetina, 1111 Woodway, Braddock.
Matt. Kamin, Forest City, Pa.
Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
Frank Remic, Lusk.
John Lamuth, Marianaa.
Frank Miklaucich, McDonald.
Martin Koroshec, Ralphton.
Anton Demshar, Broughton.
John Mlakar, Claridge, Pa.
Frank Sedminak, Yukon.
Stefan Guna, Herminie.
Vid Vodišek, Moon Run.
A. Lavrich, Adamsburgh.
Tomaž Previch, Universall in okolica.
Josip Čebular, Vandling
Math. Petrich, Noblestown in Cliff Mine.
John Tegel, 1129 Emerson Ave., Farrel.

OHIO:

Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelogar, Collinwood, O.
Alois Ballant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.
Anton Kikel, Youngston, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.
Anton Brelich, East Palestine.
Frank Petrich, 1701 E. 29th St., Lorain.
G. Bersnak, So. Akron.

COLORADO:

Luka Bergant, Segundo.
John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Frank Blatnik, Walsenburg.
Anton Udovich, Ludlow.
Frank Repovš, Somerset.

KANSAS:

Ferdinand Toman, Stone City.
John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg.
Math. Šetina, Franklin.
Ignac Gabršček, Mulberry.
Mike Krulc, Breezy Hill.

WYOMING:

F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.
Frank Koblar, Cumberland.
John Slamnik, Superior in So. Superior

MONTANA.

Kajetan Erznožnik, Red Lodge, Mont.
Peter M. Barich, 234 E. Park Str., Butte.
Martin Šetinc, Bear Creek.
Frank Suhadolnik, East Helena.
Leo Sheringer, Roundup.
John Kermel, Klein.

NEW YORK.

Frank Malavašič, 36 Diamond St., Little Falls.
Joseph Schneller, 638 Bushwick Avenue, Brooklyn.

OKLAHOMA.

Josef Strukel, Bryant, Okla.
Frank Skvarš, Adamson, Okla. ..

UTAH.

John Sterlekar, Sunny Side, Utah.
Joseph Vogrinec, Sunny Side, Utah.
Venceslav Branisel, Murray, Utah.

DRUGI KRAJI.

John Ruzich, Wardner, Idaho.
Josef Kersten, Oregon City, Ore.
Frank Teropčič, Fort Smith in Jenny Lind Ark.
Anton Taškar, Black Diamond, Wash.

OPOMINJAM

vse one, ki mi kaj dolgujejo tukaj in izven Chisholm-a, da naj mi poravnajo svoj dolg v kratkem. Ako tega ne storijo, sem primoran sodnijsko postopati napram njim. Na besedo "nemorem" se nebom več oziral.

Math Rihter, P. O. Box 308, Chisholm, Hays Add. No. 117 Ist Willov str. (9—10z)

F. Dale Cerveny
zobozdravnik
MILLER ANNEX
Ely, Minn.

Ljudje, ki poznajo dobro tobak, kadijo
HAVANA CIGARE
Posku ite cigare
S. N. P. J.
ki je naj oljša cigara v Range.
VAROS in IBY so tudi dobre cigare.
LOUIS TILLMAN
AURORA Minn.

Stoj Jože! Kje si pa bil, ne veš kje? Bil sem v trgovini in mesnici
ANTON STIMAC
na South Range
On ima najboljšo
grocerijo in sveže meso
Pa tudi v
saloon
ima najboljšo pijačo. — Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen obisk.

Mali oglasnik.

ČEVLJARJI POZOR!
Tem potom naznanjam, da se namenil opustiti čevljarski obrt. Tu je jako lepa prilika dobrega čevljarja. Urejeno vse po najnovejši modi. Prodam vse po zelo nizki ceni. Vremena bo zdravje. Za podrobnosti pišite na naslov:
John Grahek, Box 189, Ely, Minn.

JOSIAH COLLINS Photographer
kvirjev za slike, SO. RANGE
Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo fotografa, ali če potrebujejo okvirjev, steklo za sliko. Postrežba točna in dovoljiva. Cene nižje kot drugod.

ADRESAR SLOVENSKIH TRGOVIN.

MINNESOTA

HELO PRIJATELJI! Kadar ste lačni, žejni ali pa želite mazati maček, oglasi se v gostilni **"Mačku"** (Anchor Bar) na 21... Hibbing, Minn. John Povše, lastnik.

MATH. VIDAS slovenski in hrvatski krojač na Chisholmu, jakom in slovenskim gostilničarjem v mesta Biwabik in okolice priporoča svojo lepo urejeno in bogato zalogo **GROCERIJSKO TRGOVINO.** Imam obširno zalogo vsakovrstnega blaga, prodajam krmo za živino, kakor koruzo, mrvo in slamo. Moja postrežba solidna. Naročila se sprejemajo tudi na dom. Za mnogobrojni obisk in naklonjenost se priporoča **Math. Vidas, slovenski krojač, Biwabik, Minn.**

JOŽEF SEKULA, trgovec, Aurora, Minn. naznanja cenjenemu občinstvu, da je znižal cene na zimskem blagu. Imam v zalogi tudi drugovrstno blago. Prosim, čajte se o blagu in ceni pri meni, ne pite drugje.

LJUBO BOGICEVICH, Building, Duluth, Minn., priporoča se Slovencem in Hrvatom za izdelovanje pooblastil, kupnih pogodb, testamentov, profenij itd. Posreduje pri dobrih slučajih poškodb.

MARKO MAROLT, trgovec v Aurora, Minn., se priporoča rojakom za obisk v njegovem gostilni, v kateri je vedno dobiti sveže pivo, dobre cigare in likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

MICHIGAN

PETER MADRONICH sen. VATSKI POGREBNIK, 418—... Calumet, Mich. Se priporoča rojakom. Tel.: Res. 513; Uradni 1309.

MAT. D. LIKOVICH SAVINGS BANKER, Range, Mich., se priporoča rojakom v Hrvatom za izvrševanje vsakovrstnih dev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH SOUTH CHICAGO, trgovina v Gornjem Michigan. Priporoča se MAČIM VINOM in TRGOVINO. Prodaja vozne listke za vse parobrodne črte ter pošilja denar v staro domovino po dnevnem kurzu.